PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 115 (8208)

TRST, torek, 16. maja 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Sporočilo Pentagona en teden pred Nixonovim obiskom v SZ

Ameriška letala zaminirala tudi reke in kanale Severnega Vietnama

Pismo sovjetskega predstavnika v OZN predsedniku varnostnega sveta

Sajgonci «zavzeli» bazo Bastogne, ki so jo partizani že pred dnevi zapustili

WASHINGTON, 15. — Ameriška letala so zaminirala tudi severnovietnamske reke in kanale, je sporočil danes glasnik Pentagona Jerry Friedheim. Sklep o miniranju notranjih plovnih poti se vključuje v Nixonov načrt, da bi povsem onesposobil celotni sistem komunikacij Severnega Vietnama, vštevši ceste, mostove in železniške proge.

Friedheim je med današnjo tiskovno konferenco na sedežu obrambnega ministrstva povedal, tudi, da si bodo ZDA z vsemi sredstvi prizadevale, da bi preprečile popravitev in rekonstrukcijo mostov in prog, ki so jih letala v zadnjih dneh poškodovala.

Skratka gre za poskus popolne izolacije Severnega Vietnama od sveta, kar naj bi preprečilo dobavo vsakršne vojaške in druge pomoči tej državi. V ta namen je Nixon poslal v zadnjih tednih na azijski Jugovzhod kar tisoč letal, ki vsak dan trosijo na stotine ton bomb na Indokino.

Vse to se dogaja samo en teden pred napovedanim Nixonovim obiskom v Moskvo. Kremelj ni smatral za potrebno, da bi obisk odpovedal, za sedaj pa ni menda niti hotel odgovoriti na vprašanje ameriških predstavnikov, ki so želeli imeti potrdilo, da bo do obiska zanesljivo prišlo. V tej zvezi pa je zanimiva vest, ki so jo objavili zahodni dopisniki v sovjetski prestolnici, po kateri so danes preskusili varnostni sistem na poti med letališčem Vnukovo in Kremljem, ki bi jo moral predsedniški sprevod prevoziti 22. maja, kmalu po Nixonovem prihodu v Sovjetsko zvezo. Dopisniki poročajo, da je bilo ob cesti videti več sto agentov varnostne službe z radijskimi oddajniki: nekateri so stali ob cesti, kakih petdeset metrov drug od drugega, drugi pa so bili na pol skriti v neposredni bližini poti, v hišah ali med drevesi. Po mnenju zahodnih časnikarjev niso v Moskvi videli podobnih priprav po juniju 1966, ko je v sovjetsko prestolnico dopotoval general De Gaulle.

Sicer pa si sovjetska diplomacija prizadeva, da bi prisilila Nixona k odstranitvi blokade severnovietnamskih pristanišč. V tem okviru beležimo danes pismo sovjetskega poslanika v OZN Malika predsedniku varnostnega sveta glede ameriškega sporočila 8. maja, po katerem je zaminiranje pristanišč pomenilo «dejanje samoobrambe». Malik v svojem pismu trdi, da je ameriško opravičilo brez vsakršne podlage ter da gre za očitno kršitev ženevske konvencije iz leta 1958 o svobodi plovbe, ki so jo podpisale tudi ZDA. Sovjetski predstavnik v svetovni organizaciji dalje poudarja, da bi bilo mogoče govoriti o samoobrambi samo v primeru, da bi bile ZDA napadene, medtem ko so prav ZDA napadle Vietnam. Sicer pa Malik v pismu ne zahteva sklicanje varnostnega sveta, čeprav dodaja, da «nova razširitev ameriške agresije v Vietnamu hudo zapleta položaj na azijskem Jugovzhodu ter bi utegnile imeti nevarne posledice za mir in mednarodno varnost».

Ugledna ameriška revija «Life» poroča danes o kontrastih, ki naj bi nastali med Nixonovimi sodelavci ob predsednikovem sklepu, da izvede blokado. Po pisanju lista naj bi tako Nixonov zunanjepolitični svetovalec H. Kissinger kot obrambni minister Melvin Laird imela hude pomisleke proti zaminiranju pristanišč, za katero pa se je močno zavzel zakladni minister Connelly. Neki drugi Nixonov sodelavec, čigar imena revija ne navaja, pa naj bi se odločno izrekel za uporabo atomske bombe.

Z južnovietnamskih bojišč poročajo, da se boji nadaljujejo na vseh frontah, toda brez velikih premikov. Sajgonska propaganda je danes razbobnala na štiri vetrove, da so kolaboracionistične čete ponovno zavzele bazo «Bastogne», nedaleč od Hueja, ki je bila od 28. aprila v rokah partizanov. Pri tem naj bi zadali sovražniku hude zgube. Nekoliko pozneje pa so prišle bolj podrobne vesti o tej operaciji. Ameriški helikopterji so prepeljali v bazo sajgonske marince, potem ko so jo partizani že pred nekaj dnevi zapustili. Baza je sedaj samo še kup ruševin, saj so jo ameriška letala več kot dva tedna vsak dan bombardirala.

Britanska kraljica Elizabeta na obisku v Franciji

PARIZ, 15. — Britanska kraljica Elizabeta je danes prispela na uradni obisk v Francijo, kjer so jo na pariškem letališču Orly sprejeli z vsemi častmi. Po svečanosti se je povorka številnih avtomobilov z gosti in predstavniki francoske republike odpeljala v Elizejsko palačo, kjer je britansko kraljico pozdravil predsednik Pompidou, ki je podčrtal, da gre za obisk v razdobju, ko obe državi pripravljata isto usodo v okviru Evropske skupnosti. Tudi Elizabeta je v svojem odgovoru podčrtala, da obe državi izhajata iz individualne preteklosti in odkrivata skupno prihodnost.

Elizabeta bo skupaj s soprogom vojvodom Edimburškim in spremstvom preživela pet dni uradnega obiska v palači Trianon v Versaillesu, kjer bo zvečer predsednik francoske vlade priredil svečano večerjo.

George Wallace ranjen na volilnem shodu v Washingtonu

NEW YORK, 15. — Neznanci so danes ranili na volilnem shodu v Washingtonu alabamskega guvernerja Georgeja Wallaceja. Z rešilnim avtomobilom so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Do sedaj se še ni izvedelo, če je Wallace hudo ranjen, kaže pa, da ga je naboj zadel v trebuh.

PRED POROTNIM SODIŠČEM V CELOVCU

Proces proti vojnemu zločincu Globocnikovemu namestniku Lerchu

Obtožen je umora 1000 Judov na Poljskem - Obtožnica ne zajema tržaškega obdobja in zločinov skupine R v Trstu

Po včerajšnji dopoldanski razpravi. Od leve Pohl, branilec, Lerchova žena in Lerch

(Od našega posebnega dopisnika)

CELOVEC, 15. — Pred porotnim sodiščem v Celovcu (predsednik dr. Roland Kugler, javni tož. dr. Schausberger) se je danes dopoldne začela sodna razprava proti 57-letnemu celovškemu kavarnarju Ernstu Lerchu in 70-letnemu upokojencu Helmutu Pohlu. Brani ju odv. dr. Börk z Dunaja. Obtožena sta hudih vojnih zločinov v sklopu zloglasne skupine «Reinhard» na Poljskem, da sta namenoma in zavestno sodelovala z višjim policijskim in esesovskim poveljnikom Globocnikom pri uničevanju Judov, da sta trpinčila zapornike v uničevalnih taboriščih in jih osebno ubijala ter hujskala druge esesovce, naj jih mučijo in ubijajo. Lerch je še posebej obtožen, da je imel glavno besedo pri umoru 1000 Judov, ki so jih odpeljali iz Lublina v gozd pri Krepiecu in tam ubili. Na čelu kolone se je s svojim avtom peljal Lerch. Pohl je med drugim obtožen, da je v Lublinu določeval žrtve za krematorij.

Proces bo trajal, kot predvidevajo, nekaj dni. Po prečitanju obtožnice, ki obsega 50 tipkanih strani, sta obtoženca izjavila, da sta nedolžna, da nista nikogar umorila ali poslala v plinsko celico, da nista vedela, kaj se je dogajalo v uničevalnih taboriščih itd. Lerch je še posebej pojasnjeval, da se je ukvarjal le z «upravnimi in uradnimi» zadevami.

Čeprav smo o Lerchu že podrobno pisali, moramo povzeti iz obtožnice nekaj podatkov. Ernst Lerch je v esesovski hierarhiji zlezel na zelo visoko in odgovorno mesto. Dosegel je čin esesovskega polkovnika in je bil najprej na Poljskem, potem pa v Trstu, namestnik ter glavni pomočnik višjega esesovskega in policijskega poveljnika Globocnika. V nacistično stranko je pristopil leta 1932, k esesovcem leta 1934, od 1936 pa je bil na Koroškem vodja ilegalne nacistične varnostne službe (SD). Spoznal se je z Globocnikom, ki ga je poleti 1940 povabil v Lublin in ga kmalu imenoval za svojega namestnika. Ko je Globocnik «očistil» zasedeni del Poljske, je s svojo skupino prišel v Trst, da uniči osvobodilno gibanje in iztrebi Jude. V ta namen je bilo urejeno v Rižarni uničevalno taborišče, skupina «Reinhard» pa je pobijala, ropala in požigala tudi po Istri in Krasu, zlasti pa na področju med Trstom in Reko. Prvi poveljnik te skupine v Trstu je bil Christian Wirth (prej poveljnik zloglasnega taborišča Treblinka), dokler ga ni zadela partizanska krogla ob koncu maja 1944 med Peskom in Kozino. Sledil mu je Dietrich Allers, poveljnik Rižarne pa je bil Oberhauser. Na zadevno vprašanje sodnika je danes Lerch izjavil, da ni poznal Allersa in Oberhauserja, da pa je trikrat ali štirikrat videl v Trstu Wirtha.

Lerch je z Globočnikom zbežal tik pred koncem vojne na Koroško. Globocnik je 31. maja 1945 napravil samomor, naslednji dan (!) pa so Angleži aretirali Lercha in ga poslali v taborišče za esesovce na Koroškem. Tam je bil poldrugo leto, potem pa je 3. 1. 1947 zbežal in se skrival v Trstu, ali nekje blizu, do septembra 1950. Vrnil se je domov, obsodili so ga ne leto dni zapora, čez nekaj tednov pa izpustili.

Gradivo za sedanji proces se je zbiralo že nekaj let, dober del obtožb proti Lerchu in Pohlu je prišlo s procesov proti drugim esesovskim zločincem, ostalo pa je zbral judovski dokumentarni center na Dunaju. Obtožnica proti Lerchu obsega torej samo obdobje do konca septembra 1943. Na to pripombo so mi v Celovcu odgovorili, da obtožnica ne zajema Lerchovega «tržaškega delovanja», ker za to ni sodišče dobilo nobene prijave. Zvedel sem tudi, da je avstrijska sodna policija stopila v stik s tržaškimi sodnimi oblastmi, ker ve, da je na tržaškem kazenskem sodišču že več kot dve leti v teku preiskava o delovanju skupine «Reinhard» v Trstu in o zločinih v Rižarni. Toda v Trstu so jim baje odgovorili, da jih «zadeva Lerch» ne zanima. Sam Lerch je danes dopoldne potrdil, kar na kratko pravi obtožnica, da je ob koncu septembra 1943 odšel iz Poljske v Trst skupno z oddelkom «R» in Globocnikom. Prav tako pa je znano, da je SS-Sturmbanführer Ernst Lerch zadnje tri mesece pred koncem vojne dejansko in popolnoma nadomestoval višjega esesovskega in policijskega poveljnika SS-Gruppenführerja Odila Globocnika, ko je bil ta zaposlen na terenu, da očisti in otrebi področje IX. korpusa.

Pohl in Lerch, ki so ju aretirali ob koncu lanskega septembra, sta bila zaprta le med potekom preiskave. Zdaj sta na svobodi in prisostvujeta sodni razpravi, kot da se ju vse to ne bi nič tikalo. Le med branjem nekaterih dokumentov si je Lerch za hrbtom nervozno «mlel» prste, sicer pa je odgovarjal kljubovalno in se držal cinično. Po popoldanski razpravi je nasmejano odšel z ženo domov na kosilo. Ni mu treba daleč, saj je sodna palača dobrih sto korakov od kavarne «Lerch», ki redno obratuje.

ALBIN BUBNIČ

V SREDO SE SESTANE BUNDESTAG

Nemški demokristjani za ratifikacijo pogodb

S socialdemokrati in SZ so se dogovorili za dodatno izjavo o samoodločbi in združitvi Nemčij

BONN, 15. — Izvršni odbor nemške demokristjanske stranke je danes sklenil, da bodo njihovi poslanci glasovali, oziroma se bodo lahko odločili «po vesti», glede pogodb s Poljsko in Sovjetsko zvezo. Dokončno bodo sklepali danes poslanci, kako se bodo zadržali na seji zabodnonemškega parlamenta, ki bo v sredo, ko bo na dnevnem redu to pomembno vprašanje. Vendar pa pomeni današnje stališče demokrišjanskega vodstva v bistvu, da bo prodrla Brandtova nova politika do vzhoda.

Za ratifikacijo pogodb se je izrekel predvsem Barzel, ki se je zavedel, da bi lahko prišlo do izolacije nemških demokristjanov pri procesu pomirjenja z vzhodom. Nič manjše teže pa niso imeli pritiski nemških zaveznikov, saj bi zavrnitev ratifikacije pomenila novo zaostritev položaja v Evropi, česar si nihče ne želi.

Zaradi tega so v zadnjih dneh iskali kompromisno obliko dodatne izjave k pogodbam, v kateri pravijo, da pogodba ne krši načela o samoodločbi in o združitvi Nemčij. Pri iskanju te formulacije je sodeloval celo sovjetski veleposlanik Valentin Falin, kar je brez precedensa v diplomatski praksi, je pa razumljivo, ker je Falin zagotovil, da bo to izjavo vključil vrhovni sovjet med dokumente, ki jih bo ratificiral. Pri tem pa ostaja odprto vprašanje mednarodnopravne veljavnosti take izjave in je skrajna desnica v Nemčiji mnenja, da je brez vrednosti, vendar pa je tudi očitno, da gre za formalistične pomisleke, ki nimajo prave osnove.

Danes v Železnih vratih srečanje Tito-Ceausescu

BEOGRAD, 15. — Predsednik Jugoslavije Tito in predsednik državnega sveta Romunije Nikola Ceausescu bosta jutri v Železnih vratih uradno spustila v pogon hidroenergetski in plovni sistem. Slovesnosti se bodo poleg obeh predsednikov udeležili najvišji državni in politični voditelji obeh držav, vladne delegacije držav članic Donavske komisije in številni gostje iz držav, s katerimi so graditelji sodelovali v pripravah graditve in v osemletni gradnji. Predsednika se bosta srečala jutri dopoldne na «mostu prijateljstva», to je na sredi jeza, kjer poteka meja med obema državama. Tu bosta predsednika odkrila spominsko ploščo v srbohrvaščini in romunščini, zatem pa bosta na romunski strani govorila na velikem ljudskem zboru. V programu dvodnevnih proslav so tudi uradni politični razgovori med obema predsednikoma in njunimi sodelavci o dosedanjih odnosih in o njihovem nadaljnjem razvoju ter o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

V gradnjo plovnega sistema in električne centrale, ki spada v vrsto petih največjih hidrocentral, sta Romunija in Jugoslavija vložili okrog 500 milijonov dolarjev. Dve hidrocentrali, ena na romunski in druga na jugoslovanski strani, bosta dajali skupno poprečno okrog 11 in pol milijard kilovatnih ur toka letno.

ZVEZNA SKUPŠČINA SOGLASNO SPREJELA PREDLOG SZDLJ

Maršalu Titu bodo drugič dodelili red narodnega heroja Jugoslavije

Odlikovanje mu bodo izročili na slovesni seji ob njegovem 80. rojstnem dnevu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 15. — Poslanci zvezne skupščine so na današnji seji sprejeli predlog, da se predsedniku republike maršalu Titu ob njegovi 80-letnici drugič dodeli red narodnega heroja za posebne zasluge za uresničenje in razvoj Jugoslavije, za uresničenje bratstva, enotnosti in enakopravnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, za zaščito pridobitev socialistične revolucije, organiziranja in izpopolnjevanja sistema splošne ljudske obrambe, utrditev neodvisnosti in mednarodnega položaja Jugoslavije, za ohranitev miru na svetu in za razvoj mednarodnega sodelovanja na načelih aktivne miroljubne koeksistence in neodvisnosti. Predlog za dodelitev tega odlikovanja je dalo predsedstvo zvezne konference SZ DLJ na pobudo enotno izražene želje in zahteve delovnih ljudi, državljanov in njih organizacij iz vseh republik in pokrajin. Visoko odlikovanje bo izročeno predsedniku Titu na skupni slovesni seji, posvečeni 80-letnici predsednika republike, ki bo v Beogradu 25. maja.

Po tem predlogu, ki so ga poslanci sprejeli z dolgotrajnim aplavzom, je član zveznega izvršnega sveta Nikola Stojanović podal poročilo o gospodarskih gibanjih v prvem četrtletju. V tej dobi so zabeležili pozitivna gibanja(povečanje proizvodnje in izvoza, zmanjšanje uvoza, zmanjšanje deficita plačilne bilance, zaustavljanje tendence nelikvidnosti). Rezultate teh pozitivnih tendenc pa spravlja v nevarnost povečanje potrošnje, posebno osebne potrošnje. Posebno pozitivna gibanja so zabeležili na področju zunanje trgovine. Pomembno se je povečal tudi dotok deviz iz ne blagovnega prometa. Z ukrepi, ki jih je zvezni izvršni svet sprejel, se je zaustavilo večanje nelikvidnosti. To vprašanje pa je še vedno odprto, zato zvezni izršni svet predlaga zvezni skupščini sprejem novih ukrepov. Zvezni izršni svet posebno opozarja na potrebo učinkovitega in doslednega izvajanja resolucije o gospodarski politiki za leto 1972 in v zvezi s tem na uskladitev vseh vrst potrošnje s postavkami sprejete politike.

Poslanci sveta narodov, gospodarskega sveta in družbeno-političnega sveta se v razpravi na ločenih sejah niso popolnoma strinjali z mišljenjem zveznega izvršnega sveta, saj je večanje osebnih dohodkov eden od glavnih vzrokov gospodarske nestabilnosti.

BOŽO BOŽIČ

Titova štafeta dospela v Ljubljano

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 15. — Glavno mesto Slovenije je danes slavnostno pozdravilo letošnje nosilce Titove štafete. Štafeta je že včeraj začela svojo pot po Sloveniji. Slovenski mladinci so štafetno palico sprejeli od njihovih hrvaških vrstnikov na mostu čez Dragonjo v Istri in jo ponesli od Izole in Kopra po primorskih, notranjskih in dolenjskih krajih do Novega mesta, od koder se je štafeta danes napotila proti Ljubljani.

Na osrednji slavnosti v letnem gledališču v Križankah so bili na vzoči poleg številnih članov mladinskih organizacij tudi predstavniki političnega življenja Slovenije. Predsednik CK Zveze komunistov Slovenije Franc Popit je v slavnostnem govoru orisal lik predsednika Tita in njegovo vlogo v osvobodilnem boju jugoslovanskih narodov ter v povojnem razvoju demokratične socialistične družbe v Jugoslaviji.

D. K.

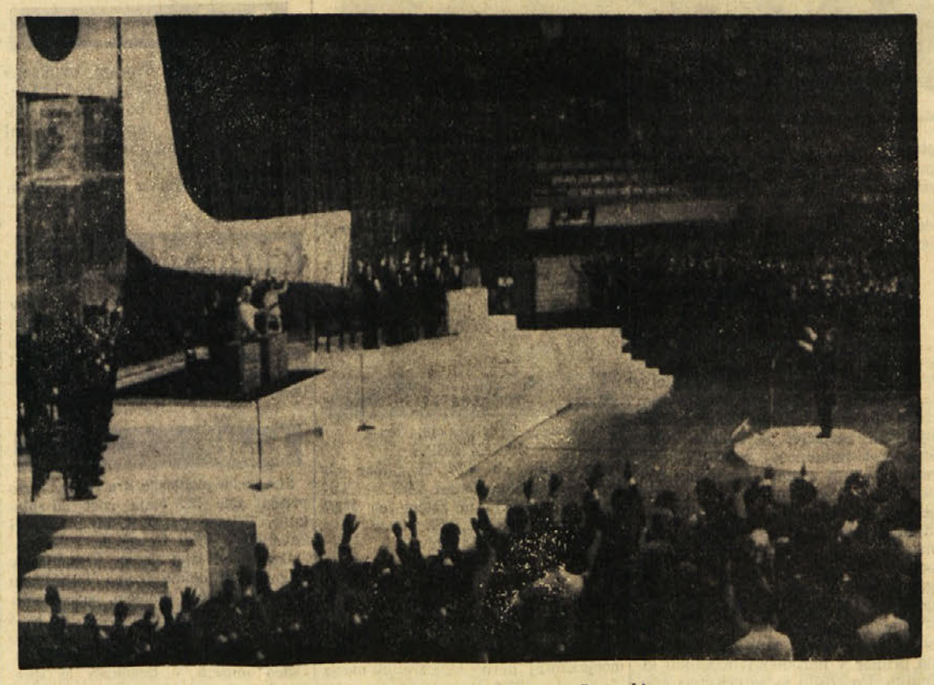

Svečanost ob povrnitvi otoka Okinave Japonski

TOKIO, 15. — ZDA so danes uradno ponovno izročile Japonski otok Okinavo in ostale otočke istega področja. Svečanost je bila v Tokiju ob prisotnosti cesarja Hirohita, podpredsednika ZDA Agnewa in drugih japonskih osebnosti. Policija je cesarsko palačo izredno močno zastražila, saj je prišlo do ostrih demonstracij po vsej državi, ker so ZDA sicer izročile otok, vendar pa so na njem ohranile močno vojaško oporišče s 42 tisoč vojaki. V bistvu gre torej za delno vračanje otoka in so ZDA ohranile svoja oporišča, ki služijo med drugim za napadalno vojno v Vietnamu.

V Tokiju so sindikati in študentje priredili povorko pred veleposlaništvom ZDA. V glavnem mestu Okinave Nahi pa je prišlo do podobnih demonstracij, ko so demonstranti vrgli zažigalne bombe na sedež policijske postaje. Skupno so aretirali na Japonskem 47 demonstrantov.

V OSPREDJU VPRAŠANJE SINDIKALNE ENOTNOSTI

Danes seja CK sindikata UIL

Nobene jasnosti glede vladne formule - Ta teden sestanki vodstev: PSI, PSDI in PLI

RIM, 15. — Seja centralnega komiteja UIL, ki bi se morala pričeti danes, je bila preložena na jutri dopoldne, ker se je zavlekel sestanek tajništva in sestanki predstavnikov treh struj, ki so prisotne v tej sindikalni organizaciji. Za to sejo, kot za splošni razvoj sindikalnih aktivnosti, obstaja posebno zanimanje zlasti v zvezi z zaključki političnih volitev in v zvezi z novo sindikalno jesenjo, ko bo treba obnoviti delovne pogodbe, ki zanimajo preko štiri milijone delovnih ljudi.

Današnje zasedanje centralnega komiteja UIL bo nedvomno potekalo v ozračju ostrih notranjih sporov, saj vse kaže, da namerava sedanja večina UIL, ki jo sestavljajo sindikalisti PSDI in PRI, odložiti kongres UIL, ki bi moral biti 21. septembra istočasno s kongresoma CGIL in CISL in kar predstavlja najpomembnejši zaključek lanskega dogovora vseh treh sindikalnih organizacij o načinu in o rokih sindikalnega združevanja. Pet mesecev kasneje bi moralo namreč priti do skupnega kongresa in z njim tudi do ustanovitve novega enotnega sindikata.

Pri tem gre v znatni meri za notranje odnose sil v UIL, kjer se sedanje vodstvo ne počuti preveč trdno in se boji kongresnega preverjanja svoje politike, ki v bistvu nasprotuje sindikalni enotnosti in ko imajo v sedanjem centralnem komiteju socialdemokrati in republikanci zelo tesno večino.

Glede vlade, raznih vladnih kombinacij in celo glede načina, kako se bo o tem razpravljalo pa obstaja popolna nejasnost, in nič ne kaže, da se bo položaj v kratkem razčistil. Ta teden se bo tajnik KD Forlani sestal s tajniki drugih strank in obstaja še zlasti veliko zanimanje za razgovor, ki ga bo imel s tajnikom PSI Mancinijem. Za ta teden so predvidene tudi pomembnejše seje vodstev strank. Tajništvo PSI se bo sestalo v sredo, v četrtek pa izvršni odbor. V sredo se bo sestal izvršni odbor PSDI, ko predvidevajo, da bo prišlo do odkritega spopada med strujami Saragat - Tanassi in Ferri - Preti. V petek se bo sestalo vodstvo PLI skupaj s parlamentarnimi skupinami. Tudi na tem sestanku se predvideva oster spopad in se celo govori o možnosti ostavke Malagodija.

Vladna formula in postopek sestavljanja nove vlade je povezana s parlamentom, ker se morajo stranke istočasno tudi dogovoriti, koga bodo izvolili za predsednika zbornice in senata in kar je ponovno pogojeno z vladno formulo. Kolikor bi Fanfani ne bil kandidat za tajnika stranke, ali za predsednika nove vlade, bi se stvari lahko uredile «po starem» tako, da bi Fanfanija potrdili za predsednika senata, Pertinija pa za predsednika poslanske zbornice. Ta rešitev je malo verjetna in se čujejo glasovi, da namerava KD doseči kompromis z izvolitvijo Mora za predsednika poslanske zbornice in Nennija za predsednika senata. Na vsak način pa je treba do 25. maja, ko se bo prvič sestal novi parlament, rešiti tudi to vprašanje.

Danes se je vrnil v Rim tajnik PRI La Malfa, ki je bil na kratkem oddihu, med katerim ni imel nobenih političnih razgovorov. La Malfa se je danes sestal s Tanassijem ter sklical sejo strankinega vodstva za ponedeljek 22. maja. Tanassi se je danes sestal tudi s tajnikom PLI Malagodijem.

STRASBURG, 15. — Danes je posvetovalna skupščina evropskega sveta soglasno izvolila za predsednika predstavnika italijanske KD posl. Vedovata, ki je zamenjal švicarskega liberalca Reverdina, ki je bil izvoljen maja 1969. leta.

Končano mednarodno srečanje pisateljev v Piranu

(Od našega dopisnika)

PIRAN, 15. — Na Belem križu nad Piranom se je opoldne končalo peto mednarodno srečanje pisateljev. Udeležilo se ga je 30 tujih in okrog 40 domačih književnikov. V tridnevnem delu so književniki obravnavali aktualne teme in dileme sodobnega literarnega ustvarjanja pod skupnim naslovom: kaj hočemo. Zlasti zanimiva je bila zadnja tema — od nacionalnega k internacionalnemu. Kljub sem pa tja nasprotujočim si stališčem, kar je tudi razumljivo, saj so bili prisotni pisatelji z različnimi svetovnonazorskimi opredelitvami, so se pisatelji razšli kot prijatelji. Znova in znova so se namreč znašli v skupni stični točki, to je pri človeški plati umetniške izpovedi in pri vlogi pisatelja, kadar je treba ustvarjati atmosfero prijateljstva med ljudmi, ne glede na dežele z različnimi družbenimi ureditvami, različnimi mentalitetami in celo različnimi ideologijami. To pa je za današnji svet, poln nasprotij, najbolj pomembno. V tem pa je tudi glavni uspeh tradicionalnega piranskega srečanja.

Na omenimo še prisrčen večer, ki so ga priredili včeraj v Neptunovem hramu v Piranu Tu so izročili dragoceno sliko akademskega slikarja Franceta Miheliča sekretarju mednarodne organizacije PEN klubov Davidu Carverju za 20-letno požrtvovalno opravljanje funkcije generalnega sekretarja. Ob tej priložnosti sta govorila književnika Matej Bor in Mira Mihelič, medtem ko se je David Carver ganjeno zahvalil za to pozornost. Visokemu funkcionarju je izročila darilo tudi predsednica piranske občinske skupščine Jolanda Kos, ki se je te dni tudi osebno prizadevala ,da bi bilo počutje tujih in domačih pisateljev na slovenski obali kar najbolj prijetno in domače.

L. O.

DANES

Ameriška letala niso zaminirala samo pristanišč, ampak tudi vse plovne poti Severnega Vietnama. Več kot tisoč letal ZDA medtem bombardira mostove in železnice z namenom, da bi Severni Vietnam popolnoma izolirali ter onemogočili dobavo vojaške in druge pomoči iz Sovjetske zveze in iz Kitajske.

Priprave Nixonovega obiska v Moskvi se medtem nadaljujejo, čeprav Kremelj menda ni hotel dati šeli hiši zagotovila, da bo do obiska zanesljivo prišlo.

Na seji jugoslovanske zvezne skupščine so včeraj z bučnim aplavzom soglasno sprejeli predlog, naj bi maršala Tita drugič odlikovali z redom narodnega heroja. Odlikovanje mu bodo podelili na slovesni seji skupščine, ki bo 25. maja, ko bo predsednik Tito praznoval svoj 80. rojstni dan.

Pred porotnim sodiščem v Celovcu se je včeraj začela razprava proti vojnima zločincema Ernstu Lerchu in Helmutu Pohlu, ki sta obtožena umorov Judov na Poljskem. Lerch je bil namestnik in desna roka zloglasnega esesovskega poveljnika in krvnika Globocnika, ki je s Poljske pripeljal v Trst skupino strokovnjakov za pokole in požige ter ustanovil uničevalno taborišče v Rižarni. Obtožnica proti Lerchu ne omenja njegove dejavnosti in odgovornosti v Trstu.

Na tržaškem prizivnem sodišču so včeraj slovesno proglasili pobalance, ki so bili izvoljeni v tržaškem volilnem okrožju. Socialistični aktiv PSI pa je po poročilu deželnega tajnika Tringaleja preučeval politični položaj v luči volilnih rezultatov.

Pri Sv. Jakobu je bila sinoči solidarnostna manifestacija z vietnamskim ljudstvom v boju za svobodo. Priredila jo je KPI.

SINOČI MANIFESTACIJA NA ŠENTJAKOBSKEM TRGU

Ves teden stopnjevanje solidarnostnih manifestacij za konec vietnamske vojne

Govorniki na včerajšnjem zborovanju so zahtevali, naj italijanska vlada obsodi početje ameriških napadalcev v Indokini

Pogled na del udeležencev snočnje solidarnostne manifestacije z Vietnamom pri Sv. Jakobu

Čustvena in ne samo čustvena solidarnost tržaškega prebivalstva, mladine v prvi vrsti, z vietnamskim narodom, ki se bori za lastno svobodo, narodno samoopredelitev izpod tujčevega jarma, je te dni spet oživela. Ni naključje: Trst je vedno pokazal posebno občutljivost za vprašanja, ki s tem, da ogrožajo svetovni mir, porajajo napetost in ločevanje v svetu, od katerih si naše mesto ni nikoli obetalo dobrega.

Te dni ,vzporedno z naraščanjem ameriške histerije v Indokini, zahteva javno mnenje po vsej državi in tudi pri nas, naj italijanska vlada obsodi Nixonove pustolovščine in izsiljevanja. V našem mestu si bodo manifestacije sledile skozi ves teden. Prireja jih enotni odbor «za Vietnam», ki združuje skupino demokratičnih in pacifističnih gibanj in strank, nadalje KPI, komunistična mladina, kulturni krožki itd.

Sinoči so se na Šentjakobskem trgu zbrali komunisti in drugi demokrati in antifašisti, jutri bosta taki manifestaciji v Miljah (govoril bo sen. Sema) in pri Sv. Vidu, kjer bo govoril predsednik svetovne organizacije demokratične mladine Roberto Viezzi.

V četrtek zvečer se bo na Goldonijevem trgu začelo «bedenje» za Vietnam. V petek bo v krožku «Che Guevara» predaval član CK KPI Romano Ledda, ki je znan poznavalec osvobodilnih gibanj v «tretjem svetu», višek nastopov demokratične mladine pa bo v soboto, ko bo organizirana avtomobilska karavana po vseh krajih, mestnih četrtih in vaseh. Pozneje pa bo še solidarnostna manifestacija na deželni ravni.

Trg sv. Jakoba je včeraj bil skoraj napolnjen z mladinci in delavci, ki so se zbrali na solidarnostni manifestaciji KPI.

Po nagovoru tajnika ZKMI Uga Polija je v slovenščini spregovorila prisotnim Jelka Gerbec. «Naj gre naš pozdrav vietnamskim borcem, ki zbesnelemu velikanu, politični in vojaški sili ZDA, zadajajo v teh dneh hude udarce», je dejala, nato pa ugotovila, da je Nixon bil politično že zdavnaj poražen, sedaj pa še vojaško. Zato se mu sedaj mudi. Edina rešitev je možna le pri mizi pogajanj, toda «imperializem je zbesnel: miniranje pristanišč in rek, izzivanje SZ, Kitajske in socialističnega tabora, nenehno bombardiranje civilnega prebivalstva — vse to nas opozarja, da moramo kaj storiti tudi mi».

Jelka Gerbec je predvsem predlagala, naj javno mnenje prisili italijansko vlado, da izrazi svoje nesoglasje z ZDA in skupaj z ostalimi narodi sveta prisili ZDA, naj se vrnejo k pogajanjem in pristanejo na načelo neodvisnosti vietnamskega naroda. Italija naj se pridruži «drugi Ameriki», ki noče umazane vojne, naj zagovarja politiko neuvrščenosti in premoščanja blokovske delitve Evrope.

Deželni tajnik KPI Cuffaro, ki je govoril zadnji, je čustveno in temperamentno poudaril pomen boja za mir v tem težkem trenutku. O vietnamskem narodu je dejal, da je že porazil francoske kolonialiste, sedaj pa bo pregnal tudi ameriške okupatorje in njihove hlapce.

Odbor za mir in neodvisnost Vietnama prireja v četrtek, ob 20. uri na Goldonijevem trgu BEDENJE V ZNAK SOLIDARNOSTI Z VIETNAMSKIM LJUDSTVOM, ki bo trajalo do 1. ure po polnoči.

Odbor je na razpolago onim, ki bi se pridružili manifestaciji, v sedežu v Ul. Torrebianca 13, telefon 29-403.

Zadnja pot Mitje Skrinjarja

Zelo številni tržaški Slovenci so v nedeljo popoldne spremljali na zadnji poti nenadno priminulega Mitjo Skrinjarja komaj 38-letnega tržaškega Slovenca. Poleg številnih mladostnih tovarišev, sošolcev in prijateljev ki so ga ponesli na pokopališče, so se od pokojnega poslovili tudi mnogi prijatelji in znanci ugledne Skrinjarjeve in Marčeve družine kakor tudi številni predstavniki javnega življenja na Tržaškem, med katerimi smo opazili tudi Borisa Raceta, predsednika Slovenske kulturno - gospodarske zveze, saj se je nepozabni Mitja zelo aktivno ter požrtvovalno udejstvoval v vrstah najnaprednejših tržaških slovenskih mladincev, dokler se ni pred mnogimi leti odselil iz našega mesta, ker je to zahtevala njegova prenaporna zaposlitev bodisi v Ljubljani bodisi v Milanu, od koder so prihiteli na pogreb tudi številni zastopniki gospodarskih krogov, s katerimi je sodeloval. *«Fantje z Grmade»* so nepozabnemu Mitji zapeli v slovo pretresljivo žalostinko od odprtem grobu, ob katerem so stali poleg nedopovedljivo prizadetih: očeta dr. Dragotina in malega sinka ter mlade vdove še vsi ostali sorodniki, ki jim vsem naš dnevnik izraža najgloblje sožalje. Z njimi vred si postavljamo vprašanje, na katerega ne bomo nikoli prejeli odgovora: Zakaj nam je morala kruta usoda iztrgati iz naše srede tako zgodaj, prezgodaj, in tako nenadoma prav njega, ki smo ga vsi prištevali med najboljše, najbolj blage prijatelje in tovariše med nami?

Počivaj mirno, dragi Mitja, v nabrežinski kraški zemlji, ob obali našega Jadrana, ki si jo tako ljubil in ki si jo moral tako mlad zapustiti!

Zaključen obisk tujih časnikarjev na gornjem Jadranu

V nedeljo popoldne se je čez Trst vrnila v Italijo skupina italijanskih in tujih časnikarjev, akreditiranih pri Odseku tujega tiska severne Italije v Milanu. Gre za skupino novinarjev, ki so se po XXI. konferenci o novem železniškem voznem redu 1972/73, ki je bila v našem mestu in o kateri smo pretekli teden obširneje poročali tudi v našem listu, podali v Opatiju in na Reko, kjer so se zadržali tri dni kot gostje Turistične zveze SR Hrvatske. V petek je tuje časnikarje sprejela predsednica reške občinske skupščine prof. N. Andrićeva, ki jih je seznanila z gospodarskimi in turističnimi zmogljivostmi širšega območja ob gornjem Jadranu upo ogledu Uvale Scott so se časnikarji udeležili skupnega izleta z ladjo do Molinske, kjer so si ogledali turistični kompleks «Haludovo». V Opatiji so se v hotelu «Ambasador» udeležili tiskovne konference, ki jo je imel tajnik sveta za turizem pri Izvršnem svetu sabora Krešo Car. V soboto je bil na vrsti obisk v Rabcu, od koder so se časnikarji vrnili v Italijo.

Poletni urnik brivcev in frizerk

Na predlog združenja tržaških obrtnikov in po ugodnem mnenju sindikalnih organizacij in tržaške trgovinske zbornice, je župan izdal odlok o poletnem urnik brivcev in damskih frizerk, ki bo naslednji: ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in petkih: od 8. do 12.30 in od 16. do 19.30;

ob sredah (samo popoldne): od 16. do 19.30;

ob sobotah in ob dnevih pred prazniki: od 8. do 12.30 in od 15. do 19.30

Ta odlok bo začel veljati s 1. junijem in bo v veljavi do 30. septembra.

Ambulatoriji INAM spet delujejo

INAM sporoča, da od včeraj, 15. maja spet redno delujejo vsi specialistični poliambulatoriji v ulicah Farneto 3 in Puccini 50, ki so bili zaprti od petka, 12. maja ko je občinski urad za zdravstvo odredil zaprtje, zaradi stavke odgovornih zdravnikov.

Ponovno odprtje je bilo mogoče, ker sta zdravnika - funkcionarja sprejela nadzorstvo nad specialističnimi poliambulatoriji, kljub temu, da sta se iz solidarnosti s kolegi udeležila stavke.

Otvoritev razstave Piera Maruzziga

Z zares upravičenim ponosom Trst od časa do časa odkrije kakega svojega pomembnejšega meščana. Takemu odkritju smo prisostvovali snoči v razstavni dvorani palače Costanzi, kjer so svečano odprli veliko retrospektivno razstavo del tržaškega slikarja Piera Maruzziga, razstavo slik umetnika, ki je skupno s pisateljem Italom Svevom in pesnikom Umbertom Sabom eden «treh velikih nosilcev tržaške kulture», kot je rekel v svojem kratkem nagovoru direktor znane umetnostne revije «Le Arti» Garibaldo Marussi, ki je tudi vodil priprave za razstavo in sestavil nad sto strani obsegajoč katalog, ki prinaša barvne in črnobele reprodukcije velikega dela razstavljenih slik.

● Danes ob 20.30 se bo sestala na javni seji rajonska konzulta za Škedenj in Čarbolo. Seja bo na sedežu v Ul. Ronchetto 77.

NA TRŽAŠKEM PRIZIVNEM SODIŠČU

SLOVESNA URADNA PROGLASITEV NOVIH TRŽAŠKIH POSLANCEV

Deželni tajnik PSI Tringale poročal socialističnemu aktivu o pomenu volilnih izidov za nov odnos političnih sil v Trstu

Na osrednjem okrožnem uradu pri tržaškem prizivnem sodišču so včeraj uradno proglasili izvolitev treh tržaških poslancev. Gre za demokristjana Corrada Belcija in Giacoma Bologno, ki sta zbrala 12.042 oz. 10.597 preferenčnih glasov od skupnih 17.270, kolikor jih je dobila njuna stranka in za poslanca Albina Škerka za KPI, ki je dobil 6.792 preferenčnih glasov od 54.345, kolikor jih je zbrala KPI.

Izvolitev misovca Renza De Vidovicha še niso potrdili, ker je bil izvoljen v enotnem vsedržavnem okrožju in jo bo moral proglasiti osrednji državni urad, kar bo verjetno storil v sredo. De Vidovich je dobil 5.113 preferenc od 27.350 glasov, kolikor jih je dobila neofašistična stranka «nacionalne desnice».

S tem aktom je bila opravljena še ena formalnost v zvezi z volitvami, stranke pa medtem na raznih nivojih preučujejo volilne izide in politične perspektive, ki so jih ti izidi ustvarili v vsedržavnem in v krajevnem merilu. Tako se je včeraj sestal politični aktiv socialistične stranke PSI, kateremu je o volilnih izidih poročal deželni tajnik Lucio Tringale. Poleg drugih so bili prisotni tudi podpredsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni in podtajnik tržaške federacije Lucio Ghersi ter Branko Pahor. Med drugimi ocenami političnega značaja je Tringale poudaril, da ima poraz socialdemokratskih volilnih stališč pomen, ki presega onega, ki se odraža v številkah. PSI je postala druga stranka koalicije, ki vodi občino in pokrajino, kar je treba upoštevati in kar bo moralo privesti tudi do utrditve novih odnosov z večjo odgovornostjo PSI.

V svojem poročilu je Tringale podal tudi zgodovinske vzroke tržaškega političnega položaja po vojni ter dejal, da je postala socialistična stranka spričo stalne tendence njenega vzpona istočasno z ostro omejitvijo PSDI in praktično izginitvijo PSIUP glavni element orientacije socialističnih sil v Trstu.

Tudi komunisti so zelo aktivni po svojih sekcijah. Tako bo danes ob 19.30 govoril o pomenu volilnih izidov 7. in 8. maja Mario Colli v Ljudskem domu pri Magdaleni, jutri pa senator Silvano Bacicchi ob 18. uri v Domu pristaniških delavcev, Lino Crevatin ob 20. uri v sekciji «Vostok» pri Sv. Ivanu in tajnik tržaške federacije Giorgio Rossetti ob 19.30 v Ljudskem domu v naselju S. Sergio.

Jutri seja Sindikata slovenske šole

Zaradi nepričakovanih težav je moral odbor Sindikata slovenske šole odložiti sejo, ki je bila predvidena za danes popoldne, na jutri, sreda 17. t.m. ob 17. uri. Na dnevnem redu je razprava o habilitacijskih tečajih in o nekaterih drugih perečih vprašanjih.

V NEDELJO POPOLDNE V DOLINI

Velika množica ljudi na letošnji tradicionalni dolinski «majnici»

Prisotna je bila tudi delegacija iz pobratenega Kočevja z županom Heglerjem na čelu — V kulturnem programu so sodelovali Delavska godba iz Kočevja, godba z Brega, folklorna skupina iz Velenja in pevski zbor «Vasilij Mirk» — Razstava domačih vin — Dež onemogočil večerni ples

Letošnji dolinski «majnici» vreme ni bilo kaj prida naklonjeno, zato pa so ji bili toliko bolj naklonjeni obiskovalci, ki so prihiteli v Dolino iz okoliških vasi in iz mesta v tolikšnem številu, da so dobesedno zatrpali dolinske ulice in glavni prireditveni trg. Prireditelji računajo, da jih je bilo od 5 do 6 tisoč, kar je mogoče celo več kot lani. Posebnost letošnjega slavja je predstavljala tudi prisotnost folkloristov iz Velenja ter godbe in večje skupine gostov iz pobratenega Kočevja s predsednikom kočevske občinske skupščine tovarišem Mirom Heglerjem na čelu.

Slavnostno razpoloženje se je začelo že v soboto zvečer, ko so se domaci fantje pripravljali na postavitev mlaja. Na skrivaj posekano češnjo so — kot zahteva tradicija — prinesli na trg na rameh ob prepevanju narodne «Bod moja, bod moja». Nato so jo okrasili in ko je bilo vse to opravljeno so drevo z okrog 4 stoti pomaranč dvignili na mlaj. Čeprav je bilo kot iz škafa so veselo zapeli obredno «Eno drevce mi je zraslo», iz zvonika pa so se oglasili zvonovi in domačim sredi trde noči oznanili, da je mlaj postavljen. Že v soboto proti večeru so odprli tudi razstavo domačih vin, na kateri sodeluje letos 23 pridelovalcev iz dolinske občine, od katerih 14 z belimi in 9 s črnimi vini.

Bela vina so razstavili: Josip Sancin iz Doline 112, Ignacij Ota iz Doline 58. Josip Vodopivec iz Doline 123, Franc Strain iz Doline 153, Ivan Canciani iz Doline 118, Ivan Kuzmič iz Prebenega 37, Josip Kocjančič iz Prebenega 42, Cecilija Pettirosso por. Schiozzi iz Ricmanj 74, Albert Derganc iz Loga 74, Graziano Žerjal iz Boljunca 246, Bruno Zahar iz Boršta 58, Anton Pettirosso iz Boršta 46, Karmela Zobin por. Mariani iz Križpota in Albin Zeriul iz Prebenega 47; *črna vina pa so razstavili:* Josip Sancin iz Doline 112, Josip Vodopivec iz Doline 128, Karel Salvi iz Doline 20, Stanislav Prasel iz Doline 254, Ivan Canciani iz Doline 118, Ignacij Bandi iz Prebenega 41, Albert Derganc iz Loga 74, Bruno Zahar iz Boršta 58 in Marij Smotlak iz Mačkovelj 55

Del množice na nedeljski «majnici» v Dolini

Pravo slavje se je začelo v nedeljo popoldne, toda že v dopoldanskih urah so kramarji postavili svoje stojnice. Še bolj živo pa je postalo popoldne, ko sta prikorakali na že poln trg obe godbi, namreč «Delavska godba» iz Kočevja in domača godba z Brega. Kočevski gostje so prišli k nam že dopoldne in pred nastopom v Dolini priredili promenadni koncert na boljunškem trgu, kjer se je zbralo kar precej ljudi. Koncertni spored v Dolini se je začel ob 15. uri in je trajal do 17. ure. Obe godbi sta izmenično igrali razne skladbe in bili za svoje izvajanje deležni navdušenega odobravanja. Ob koncu koncerta so domači godci poklonili godcem iz Kočevja spominsko sliko z mlajem in obema godbama.

Sledil je folklorni nastop «Saleške skupine» iz Velenja in tamburaškega orkestra. Vrli plesalci so zaplesali splet belokranjskih in gorenjskih plesov, tamburaši pa so tako za spremljavo kot samostojno zaigrali več narodnih melodij. Pred zadnjo plesno točko je nastopil še moški pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela z narodnimi in partizanskimi pesmimi. Žal moramo pripomniti, da mikrofoni niso delovali, tako da razen najbližjih poslušalcev ostali niso mogli slišati ne lepega igranja tamburašev in še manj odličnega petja zbora.

Medtem ko se je kulturni program bližal h koncu, so se na Šiji že zbirali letošnji «parterji» in «parterce» — vsega devet parov, ki so se potem ob igranju združenih godb iz Kočevja in z Brega podali na prireditveni trg, kjer so ponudili vino godcem in odprli ples, ki pa se potem ni mogel odvijati do polnoči — kot je bilo predvideno — ker se je ulil dež in prekrižal račune ne le stojničarjem in prodajalcem odličnega domačega vina in domače jedače, temveč tudi vrlim in požrtvovalnim dolinskim prirediteljem, ki se lahko tolažijo le s tem, da jim je vreme omogočilo vsaj izvedbo kulturnega dela programa. Toda ljudje — vsaj bolj vztrajni — so se kljub temu znašli in se pod priložnostnimi strehami še dolgo v noč zadrževali ob stojnicah in v vaških gostilnah, pevci ter gostje iz Velenja pa so se zbrali v društvenih prostorih p. d. «Valentin Vodnik» in ob prigrizku in kozarčku domačega nadaljevali zabavo s prepevanjem in igranjem tamburaškega orkestra.

Drugi socialni dan katoliške mladine

Katoliška mladina se je v nedeljo v Bazovici zbrala ob zanimivem drugem socialnem dnevu. Predavanjem in razpravi je sledilo kakih štirideset mladincev, bazovski župnik ter nekaj zastopnikov Slovenske skupnosti. O socialnem nauku cerkve je spregovoril Ljubljančan duhovnik Rudi Koncilija. V razpravi, ki se je najprej splela okrog vloge subracionalne meditacije pri duhovnem izgrajevanju človeka, je bila tudi poudarjena kristjanova dolžnost pritrdilnega opredeljevanja za tisto nasilje, ki človeka rešuje nasilja, kot na primer v narodnoosvobodilnih gibanjih. Po kosilu so se nekateri udeleženci podali k spomeniku bazoviškim žrtvam, da se poklonijo njihovemu spominu. V prvem popoldanskem predavanju je sindikalist CISL Livij Valenčič na kratko orisal razvoj italijanskega in krajevnega sindikalnega gibanja s posebnim ozirom na kovanje delavske enotnosti ter v tem okviru s pridržki ocenil nedavno potezo tržaške bonomianske kmečke organizacije, ki ruši enotnost med tukajšnjimi, skoraj izključno slovenskimi kmeti. Nazadnje je Ivan Buzečan razpredel nekaj svojih misli o družbenih dejavnikih, ki vplivajo na delavca pri oblikovanju narodne zavesti. Kratka razprava in zaključki so pokazali, da se bo katoliška mladina za uspešno soočanje s tem vprašanjem morala mimo sicer potrebnega teoretičnega razglabljanja veliko stvarneje približati delavčevim življenjskim razmeram.

r. k.

Nesreča delavca pri razkladanju s tovornjaka

Včeraj popoldne, okrog 14. ure, je 31-letni Armando Pasquale iz San Donà del Piave, razkladal v Starem pristanišču s prikolice tovornjaka bale papirja. Nenadoma sta se z dna prikolice skotalili dve bali in zadeli nesrečnega Pasqualeja v hrbet. Moškega so z rešilcem RK takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi verjetnega zloma desne medenice in ran po glavi sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti so bo moral približno 40. dni.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 16. maja
JANEZ NEP.

Sonce vzide ob 4.32 in zatone ob 19.30 — Dolžina dneva 14.58 — Luna vzide ob 7.13 in zatone ob 23.27

Jutri, SREDA, 17. maja
GORAZD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,4, najnižja 13,7, ob 19. uri 14,9, zračni tlak 1009,2, stalen, veter 6 km na uro, jugovzhodni, vlaga 73-odstotna, padavine 8,4 mm, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15,6 stopinje

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 14. in 15. maja 1972 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo je 15 oseb.

UMRLI SO: Bruna Gregorini por. Brazzani, 90-letni Adolfo Debelli, 62-letni Emilio Mercandel, 78-letni Bortolo Veronese, 55-letna Anna Vetrani por. Del Cielo, 60-letna Valeria Vecchiet por. Opara, 93-letni Vittorio Lancieri, 58-letna Maria Sforzina por. Paluello, 37-letna Anita Brudaferro por. Gratton, 67-letni Mario Ludvik, 88-letni Domenico Santory, 70-letni Giuseppe Desiderato, 81-letna Antonia Iagodich vd. Ambrosi, 49-letna Rosa Apollonio por. Giorgini, 87-letni Giuseppe Sabini.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di Gretta, Ul. Bonomea 93, Gorina All'IGEA, Ul. Ginnastica 6, S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Ul. Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

AKADEMSKI SENAT BREZ REZULTATOV

Ali sploh obstaja razvojni načrt tržaške univerze?

Izjava deželnega tajnika komunistične partije

Sinočnja seja akademskega senata tržaške univerze se je zaključila brez rezultatov in ni izključeno, da je seja potekala v znamenju ostrih nesoglasij z napovedanimi ukrepi, ki — na zahtevo videmskih «baronov» — ustvarjajo drugo univerzo v Vidmu.

Akademski senat se bo še enkrat sestal, čeprav datum ni znan. Razprava, trdi sporočilo senata, bo potekala «v okviru splošnega načrta za razvoj tržaške univerze». Resnici na ljubo javnost tega načrta ne pozna, nekateri celo dvomijo, da bi ga akademske oblasti kdaj izdelale.

To še posebej poudarja deželno tajništvo KPI, ki v svojem tiskovnem sporočilu ugotavlja, da gre do «akademski baroni» preko ostalih komponent vseučiliškega sistema (docentov, asistentov, študentov) in mimo kakršnekoli vezi z javnimi ustanovami, oziroma deželnim svetom.

Komunisti ugotavljajo, skupaj z delom akademskega zbora, da tržaška univerza nima razvojnega načrta, kakor tudi manjka, na deželni in državni ravni, kakršenkoli okvirni zakon za vseučiliško reformo. Tega je kriva KD, trdijo komunisti, ki se — tudi v Trstu — otresa odgovornosti in obsoja cepljenje univerze, medtem ko se zanjo zavzemajo videmski demokrščanski krogi.

KPI zagovarja stališče, da je treba vseučiliški študij v naši deželi korenito spremeniti in izpopolniti, da bo ustrezal deželnemu gospodarstvu, socialnim potrebam in kulturi. V tem okviru, in ob porastu števila študentov, lahko pride do ustanovitve duge univerze v deželi, nikakor pa ne z delnimi ukrepi, ki obstoječe in nezadostne strukture samo drobijo in šibijo.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

Danes, 16. t. m. ob 20.30 in jutri, 17. t. m. ob 18. uri

DUŠAN JOVANOVIČ

ŽIVLJENJE PODEŽELSKIH PLEJBOJEV PO DRUGI SVETOVNI VOJNI ALI TRIJE ROGONOSCI

(po commedii dell'arte)

ZADNJIČ V KULTURNEM DOMU

V Slovenskem klubu — danes, 16. maja ob 20.30

RUDI HÖHN iz Nove Gorice nam bo predstavil

DUNAJ

in njegove zanimivosti ter kulturno in vsakdanje življenje Dunajčanov v številnih barvnih diapozitivih. **Vljudno vabljeni!**

Slovenska prosvetna zveza - Trst

GOSTOVANJE MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ PIRANA

BALET

Ali se spominjaš sonca

V soboto, 20. maja ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

Koreografija: **Lidija Pogačar**
Izbor glasbe: **Ana Fink**
Scenograf: **Janez Lenassi**
Tekst: **Andrej Jelačin**
Razsvetljava: **Roman Jazbinšek**
Izdelava kostumov: **Jožica Laus**

Krožek PINKO TOMAŽIČ — Trst

priredi danes, 16. t. m., ob 20.30 v prosvetni dvorani v Nabrežini tovariško srečanje s partizanskim pisateljem

TONETOM SVETINO

avtorjem slovitega romana **Ukana.**

Nastopil bo tudi pevski zbor «Igo Gruden» iz Nabrežine pod vodstvom prof. Sergija Radoviča.

Prosvetno društvo BARKOVLJE

vabi jutri, 17. maja, vse ljubitelje petja na koncert

TRŽAŠKEGA OKTETA

Začetek ob 20.30. Vljudno vabljeni

Razstave

Danes bodo zaprli razstavo del Virgilia Giottija, ki je doživela velik uspeh. Od ponedeljka, 5. junija pa bo v prostorih ljudske knjižnice v Ul. Rosario razstava «Humanisme francais», kjer bodo razstavili izbor knjig izdanih v Franciji in ki zadevajo humanistične vede.

Predavanja

V konferenčni dvorani tržaškega naravoslovnega muzeja v Ul. Ciacian 2 ob 19. uri bo drevi v okviru «Pro natura carsica» predaval dr. Franco Legnani o tržaškem Krasu v ledeni dobi. Svoja izvajanja bo spremljal z vrsto barvnih diapozitivov.

Razna obvestila

● **Danes, 16. maja** bo ob 19.30 v sekciji KPI pri Magdaleni na Reški cesti 7 javno zborovanje o volilnih rezultatih. Zborovanja se bo udeležil član tajništva federacije KPI Mario Colli.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi dne 21. maja izlet na Matajur. Prijave do 17. t. m. pri Norči Zavadlal v Ulici Geppa 9.

Dvodnevni izlet (1. in 2. junija) v Begunje in dolino Drago z vzponom na Begunjščico. Planinci bodo prenočevali v Roblekovem domu, ki je 3 ure hoda od Drage. Neplaninci bodo imeli prenočišče v Domu v Dragi. Ogled muzeja v Begunjah in sprehod do planine oziroma do Sankaške koče. Vpisovanje do 24. t. m. pri Norči Zavadlal v Ul. Geppa 9.

SPD «Tabor» Opčine priredi v nedeljo, 28. maja enodnevni izlet v Begunje na Gorenjskem. Za vpisovanje bo pravočasno sporočeno.

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes ob 20.30 Dušan Jovanović «Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni ali Trije rogonosci». Ponovitev zadnjič v Kulturnem domu jutri, 17. t. m. ob 18. uri.

V četrtek, 18. t. m. ob 15.30 Saša Škufca «Trnuljčica».

V soboto, 20. t. m. ob 16. uri Slovenska prosvetna zveza priredi gostovanje Mladinskega gledališča iz Pirana z baletom «Ali se spominjaš sonca».

Koncerti

VERDI

V četrtek ob 21. uri za red A simfonični koncert v okviru spomladanske simfonične sezone orkestra gledališča Verdi s pianistom Dinom Ciganijem, ki velja za naslednika velikega Alfreda Cortota, in dirigentom Heinzom Wallbergom. Spored bo obsegal Koncert v d-molu za klavir in orkester J. Brahmsa, Webrovo uverturo «Eurianthe», suito iz baleta «Trirogelnik» De Falle in Ravelov Bolero.

Isti dirigent Wallberg bo v soboto ob 18. uri za red B dirigiral koncert, ki bo v celoti posvečen glasbi Johana Straussa.

Kino

Nazionale 16.00—22.10 «Willard e i topi». Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 16.00—22.10 «Si può fare... amigo», Bud Spencer in Jack Palance.

Eden 16.30—22.00: «Boccaccio — L'arguzia beffarda, le burle piccanti, i giochi amorosi». Povzeto po neobjavljenih novelah Decamerona. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 «Zio Tom». Umetnina Jacopettija in Prosperija. Prepovedano mladini pod 18. letom. Barvni film.

Excelsior 16.00—22.10 «La via del rum», Brigitte Bardot in Lino Ventura.

Ritz 16.30—22.00 «Decameron n. 2» (Le altre novelle del Boccaccio). Barvni film. Prepovedano mladini pod 18 letom.

Alabarda 16.30 «Una nuvola di polvere, un grido di morte, arriva Santana». Barvni western film. G. Garko in S. Scott.

Aurora 16.00 «Il braccio violento della legge». Barvni film. G. Hachman.

Impero 16.00 «Addio fratello crudele». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom. Režiser: Patroni Griffi.

Cristallo 21.30 Izreden koncert rock glasbe. Peli in igrali bodo The Strawbs. Enotna cena vstopnine: 1.500 lir.

Capitol 16.00 «L'evaso». Barvni film. Alain Delon in Ottavia Piccolo.

Moderno 16.30 «La supertestimone». Monica Vitti, Ugo Tognazzi. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.00—22.00 «Una squillo per l'ispettore Klute». Barvni film. Jane Fonda in Donald Sütherland. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 «Rose rosse per Angelica». Barvni film. Jacques Perrin in Raffaella Carrà.

Astra 16.30 «Il corsaro». Barvni film.

Abbazia 16.00 «Salvare la faccia». Barvni film. Nino Castelnuovo in Paola Pitagora. Prepovedano mladini pod 18. letom.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom

«I DIABOLICI CONVEGNI»

Igrata Spartaco Santoni in Krista Nell.

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 19. uri film

«JERISSIMO»

z Jerryjem Lewisom.

Prispevki

V počastitev spomina pok. Mitje Skrinjarja darujejo sošolci 50.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Mitje Skrinjarja darujejo Mirela in Peter Merku ter družina Urdih 3.500 lir za Dobrodelno društvo.

Namesto cvetja na grob prijatelja Mitje Skrinjarja darujeta Marta in Miroslav Košuta 10.000 lir za Dijaško matico.

Ob 10. obletnici smrti nepozabnega sina in brata Milana daruje družina Česnik 3000 lir za Dijaško matico.

Za spomenik padlim na Proseku darujeta Ivanka Rupel por. Zaharija, Prosek 37, 7000 lir in Karla Brišček por. Štoka tudi s Proseka, 5000 lir.

V počastitev spomina pok. Mitje Skrinjarja daruje Božidar Filipovič 20.000 lir za Sklad Sergija Tončiča.

Ob občnem zboru Sklada Sergija Tončiča daruje prof. Laura Abramič 5.000 lir v počastitev spomina pok. Mitja Skrinjarja.

ZAHVALA

Vsem, ki vam je bil naš

MITJA

drag, vsem, ki ste nas osebno tolažili, ali nam drugače izrazili sožalje ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem in drugim sočustvovalcem, ki ste ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku, ga počastili s cvetjem ali v njegov spomin darovali prispevke v dobre namene, prečastitima duhovnikoma, pevcem, vam vsem naša iskrena hvala.

Družina SKRINJAR in MARC

Trst - Sesljan, Ljubljana, 15. aprila 1972

V NEDELJO NA REPENTABRU

NAD 150 UDELEŽENCEV NA ŠOLSKEM SLIKARSKEM TEKMOVANJU EX TEMPORE

Sodelovali so učenci šol iz Repentabra, Opčin, Boljunca, Križa, Domia, Padrič, Tomaja in Dutovelj

Nekaj nad 150 udeležencev predstavlja že zelo zadovoljiv uspeh četrtega slikarskega tekmovanja ex tempore, katerega je priredil šolski patronat repentabrske občine. Močan naliv v zgodnjih jutranjih urah je nedvomno preusmeril marsikatere starše — in z njimi otroke — na druge poti, sicer bi skoraj gotovo tekmovalo približno 200 otrok, kot so prirediteljі tudi pričakovali. Tudi letos so bili v lepem številu prisotni otroci šole iz Dutovelj, ki so pokazali zelo dobro pripravljenost.

Ocenjevalno komisijo je vodil slikar Deziderij Švara. Določevanje vrstnih redov ni bilo lahko. Kvaliteta risb je bila na visoki ravni in tudi tehnike risanja so pokazale veliko spretnost udeležencev.

Vse predstavljene risbe so razstavili kar na odprtem, na šolskem dvorišču, na tablah, ki so do prejšnjega tedna služile za volilno propagando. Bile so tokrat neprimerno bolj upoštevane, ker so starši otrok, obiskovalci in tudi navadni izletniki vneto razpravljali o risbah, sestavljali lastne lestvice, se veselili ali pa razočarani odhajali.

Absolutno prvo mesto je osvojila Tatjana Vrabec iz srednje šole v Dutovljah, kateri je pripadlo darilo Tržaške hranilnice.

V kategoriji za srednje šole je bil vrstni red naslednji:
1. Enzo Hrovatin (Opčine)
2. Orietta Brugnera (Opčine)
3. Stanko Ravbar (Dutovlje)
4. Alojz Grmek (Dutovlje)
5. Primož Turšič (Dutovlje)
6. Irena Tavčar (Dutovlje), 7. Michele Spitzer (Opčine), 8. Giorgio Stulle (Opčine), 9. Aldo Škabar (Opčine), 10. Lidia Ellero (Domio).

Vrstni red za otroke 3., 4. in 5. razreda osnovne šole:
1. Pavel Purič (Repentabor)
2. Nives Guštin (Repentabor)
3. Antonina Latino (Repentabor)
4. Igor Tul (Boljunec)
5. Janko Ravbar (Dutovlje)
6. Milica Stojkovič (Dutovlje), 7. Jadran Guštin (Tomaj), 8. Jelka Košuta (Križ), 9. Claudia Signoracci (Opčine), 10. Patrizia Bertolino (Repentabor).

Najmanjši tekmovalci, 1. in 2. razreda osnovne šole, so si takole razdelili prva mesta:
1. Maruška Grgič (Padriče)
2. Darko Križman (Dutovlje)
3. Lucia Latino (Repentabor)
4. Aleksander Kovša (Dutovlje)
5. Igor Gomizelj (Dutovlje)
6. Suzana Škabar (Repentabor), 7. Herman Brana (Dutovlje), 8. Damjana Benčina (Opčine), 9. Ivo Tul (Boljunec), 10. Franko Škabar (Repentabor).

Nastopilo je skupno za posamezne kategorije po 63, 51 in 37 otrok. Dobro so bile zastopane šole z Opčin in Proseka ter italijanska šola iz Domia. Nekoliko večja bi lahko bila udeležba prav z Repentabra.

V kategoriji za srednje šole sta posebni nagradi za svoji grafiki prejela Alojz Grmek in Primož Turšič.

Najbolj sistematično so se risanja lotili otroci iz Dutovelj, ki so si s pomočjo profesorice izbrali vsak svoj motiv. Risali so vodnjake, ganke, stare kamnite kolone. Izbrali so celo podrobnosti na teh motivih. Domačini so večinoma narisali cerkev, ostali pa so se navdihnili v naravi.

Med tekmovanjem ni deževalo, mokri listi pa so nekaterim pokvarili radost. Neka učenka repentabrske šole je že končala zelo lepo risbo, stresla pa se je veja in kaplje so risbo popolnoma pokvarile. Kapljam je nesrečna tekmovalka dodala še lastne solze.

K. B.

Maščevanje zaradi neuspele tatvine...

Neznani vlomilci v stanovanje inž. Umberta Fonde iz Ul. Zanetti 1, so bili tako razočarani nad neuspelim podvigom, da so pred odhodom zapustili «nekulturni spominček»... Potem ko so pobrskali po vseh predalih in omarah obširnega stanovanja in našli niti drobtine, ki bi jih zadovoljila, so svoje peristaltične potrebe napravili kar.... v posodo za dežnike.

Tatovi naj bi s silo vlomili v stanovanje med soboto in nedeljo ponoči, ko ni bilo nikogar v njem.

Dr. Skala v SGZ

Snoči je na sedežu SGZ v Ul. Filzi 8 predaval direktor združenja poslovnih bank v Ljubljani in izvedenec za valutno politiko dr. Hugo Skala. Govoril je o temi «Novi jugoslovanski amandmaji v bančnem poslovanju s tujino, s posebnim poudarkom na možnosti sodelovanja med SR Slovenijo in deželo Furlanijo - Julijsko krajino». Ob prisotnosti številnih trgovskih operaterjev, konzula SFRJ v Trstu Žvaba, predsednika in podpredsednika SGZ, predsednika in podpredsednika Tržaške kreditne banke, direktorja goriške Kmečke banke ter direktorja Jugoslovanske inozemske kreditne banke iz Kopra, je dr. Skala podrobno orisal funkcijo transferibilnega dinarja, transferibilnih deviznih računov s tujino, deviznega trga in ukrepov za ravnovesje plačilne bilance s tujino. Sledila je debata, v kateri so predvsem obravnavali vprašanja zveze med novostimi, ki so bile ali bodo v kratkem vpeljane v jugoslovanski bančni sistem in krajevnim mednarodnim trgovinskim prometom.

OB OBLETNICI MAREŽANSKEGA UPORA PROTI FAŠISTOM

Slovesna in pomembna proslava koprskega občinskega praznika

Predsednik občinske skupščine Miro Kocjan govoril o gospodarskih uspehih in bodočih nalogah
Celotni dohodek že blizu 3 milijard in pol novih dinarjev - Podelitev nagrad in svečani sprejem

Koper je slavil včeraj občinski praznik v spomin na 15. maj 1921. leta, ko so se goloroki marežanski delavci in kmetje uprli podivjanim fašistom. Dopoldne je bila slavnostna seja občinske skupščine, na kateri je predsednik skupščine Miro Kocjan poudaril, da je letošnje praznovanje še toliko bolj pomembno, ker sovpada s 30-letnico jugoslovanske mornarice in 15-letnico ustanovitve koprske luke. Koper je edina slovenska luka, ki si je po ustvarjenem prometu priborila že drugo mesto med jugoslovanskimi pristanišči, znana pa je tudi po vsem svetu. Prav zato daje Koper pomorstvu še toliko večji poudarek. Miro Kocjan je zatem tudi poudaril, da bodo slavili jugoslovanski narodi čez nekaj dni 80-letnico rojstva predsednika Tita in predlagal ,da bi mu poslali pozdravno brzojavko z najprisrčnejšimi čestitkami. Predlog so udeleženci slavnostne seje z navdušenjem sprejeli in zaželeli tovarišu Titu, da bi Jugoslovane še dolgo vodil v boju za poglabljenje samoupravnega socializma in za še večji ugled Jugoslavije v svetu.

Zatem je podal predsednik krajšo analizo gospodarskih in drugih uspehov občine v zadnjem razdobju. Celotni dohodek gospodarstva je znašal lani že blizu 3 in pol milijarde novih dinarjev in je kar za 37 odst. večji kot leta 1970. V Kopru in v okolici so zgradili številne nove objekte, v katere so vložili nad 200 milijonov novih dinarjev. Naj omenimo samo novo okolo za les in nova skladišča v luki, obrat Tomosa v Buzetu, obnovitev voznega parka v podjetju Slavnik, supermarket podjetja Soča, petrolejske rezervoarje pod Serminom s kapaciteto 40 tisoč ton, nov obrat za predelavo eksotičnega lesa v industrijski coni, novi obrati Stavbenika, nov obrat mavčnih izdelkov v Gabrovici itd. Nad 100 milijonov novih dinarjev pa so vložile za razne objekte družbenega standarda. Tako je dobil Koper v zadnjem razdobju šolo v Semedeli, ki je tik pred zaključkom gradnje, nadalje so obnovili italijanski šolski center, zgradili so otroški vrtec v Semedeli, namenili večja sredstva za obnovo šolskih in otroškovarstvenih ustanov na podeželju, obnovili vso kanalizacijo v Kopru, popravili in obnovili številne ceste in druge komunalne naprave ter uredili električno napeljavo še v zadnjih naseljih občine. Od pomembnejših prihodnjih nalog pa je omenil gradnjo bolnišnice, gradnjo višinskega vodovoda in nadaljnjo stanovanjsko gradnjo.

Zatem so na seji podelili nagrade 15. maj. Prejeli so jih: skladadelj Vladimir Lovec za pomembne dosežke na področju glasbene ustvarjalnosti, Ciril Kobal za prizadevno delo na področju krvodajalstva, Avgust Gojkovič za uspešno delo na področju šolstva, Tugomir Brozovič za uspehe na področju razvijanja telesne kulture v občini in Karel Klun za izredne uspehe na področju komunalnega gospodarstva.

Odborniki in gostje so si zatem ogledali film o razvoju koprske luke, ob dvanajsti uri pa je predsednik koprske občinske skupščine priredil sprejem v hotelu Triglav. Udeležili so se ga številni predstavniki javnega, kulturnega in gospodarskega življenja koprske občine, predstavniki vseh primorskih občin, gostje iz zamejstva, predstavniki italijanskega konzulata v Kopru in številni drugi gostje.

Koprska občina je gostila tudi delegaciji mest Jajca in Valjeva, s katerima bo v kratkem sklenila pobratenje. Hkrati je skupščina sklenila pobratiti se tudi z mesti Subotica, Nikšič, Prilep in Zadar, to je z mesti, s katerimi že več let sodelujejo na gospodarskem in drugih področjih. V zvezi s tem so tudi pripravili osnutek sodelovanja na različnih področjih, dogovorili so se o izmenjavi šolskih otrok in podobno. V duhu sodelovanja Kopra z različnimi jugoslovanskimi mesti, bodo novo šolo v Semedeli imenovali «Bratstvo in enotnost».

V okviru občinskega praznika so bile tudi številne kulturne in športne prireditve v Kopru in v okoliških krajih. V Marezigah je bila krajša spominska svečanost ob spomeniku žrtvam fašističnega nasilja. O pomenu marežanskega upora je govoril znani protifašistični borec Vid Vremec. V kulturnem delu programa pa so sodelovali pevski zbor in godba na pihala iz Marezig in pevski zbor iz Dvorov.

L. O.

Smrtni epilog prometne nesreče v Kopru

V izolski bolnišnici je v nedeljo podlegla poškodbam, ki jih je prejšnji torek zadobila v prometni nesreči, Bernardina Milič iz Kopra. Ženska je omenjenega dne prečkala na prehodu za pešce neko koprsko ulico, ko jo je podrl osebni avtomobil, ki ga je vozil Luciano Clarich iz Trsta. Močen sunek je vrgel nesrečno Miličevo na prednji del avtomobila, kjer je z glavo prebila vetrobran, nato pa padla na asfalt. V izolsko bolnišnico so jo pripeljali hudo ranjeno, saj si je v nesreči zlomila lobanjsko dno.

NAROČITE SE NA
Primorski dnevnik!

PO VOLILNEM PREMIRJU

Verjetno v kratkem spet sestanki o vodilnih mestih v nekaterih ustanovah

Preučitev položaja so pred volitvami zahtevali socialdemokrati
Še vedno volilni komentarji: sinoči so zborovali socialproletarci
Senator Lepre (PSI) optiral dokončno za senat

S proglasitvijo senatorjev, izvoljenih v naši deželi, ki je bila v soboto zjutraj v Trstu, se je najbrž zaključila «afera Lepre». Govorimo o aferi, čeprav ni ta naziv najprimernejši. Notar Bruno Lepre iz Tolmeča, do sedaj poslanec PSI, ki je bil na zadnjih volitvah izvoljen tako v senat kot v poslansko zbornico, je po lastni odločitvi optiral za senat in v soboto so ga v Trstu proglasili za senatorja. Ne ve se še, če bo osrednje vodstvo PSI v Rimu potrdilo to odločitev.

Lepre je imel po volitvah dvojno izbiro. Če bi optiral za senat bi bil na njegovo mesto v poslanski zbornici izvoljen odv. Castiglione iz Vidma, če bi optiral za poslansko zbornico pa bi bil v senat izvoljen prof. Vazzoler iz Pordenona. V tem mestu so si socialisti prizadevali, da bi prišel v parlament njihov mož, sicer bo imela PSI vse tri parlamentarce izvoljene v Vidmu. Dosedanja odločitev Videmčanov pa je Pordenonce pustila na cedilu.

Politične stranke na Goriškem ocenjujejo volilne rezutate. Goriški kandidat za senat Michele Martina se je v časopisju zahvalil volivcem in ugotovil, da ni bil izvoljen za malenkostno število glasov (okrog tristo). S tem v zvezi naj omenimo tudi kar piše v svoji zadnji številki «Novi list»: «Martina je propadel za majhno število glasov (morda jih je prav zaradi nekaterih protislovenskih izjav, ki jih je podal pred časom, izgubil)». V tako razlago goriškega dopisnika «Novega lista» je težko verjeti, ker volilni rezultati v slovenskih občinah in tudi v slovenskih predmestjih Gorice, kjer je laže preštevati slovenske glasove, očitno kažejo, da so volivci lipove vejice kampaktno glasovali za KD tako za senat kot za poslansko zbornico. Ni tu torej iskati vzrokov za Martinov neuspeh.

Volilni neuspeh doma in v državi je seveda prizadel socialproletarce. Doslej ni ta stranka dala nikakih izjav, razen tistih, ki valijo krivdo na nekatere ekstremno levičarske liste, ki so z razpršitvijo glasov onemogočile izvolitev poslanca PSI UP. Snoči so imeli posoški socialproletarci v Gradišču sestanek pokrajinskega vodstva. Sestanku so prisostvovali tudi tajniki sekcij in aktivisti, Gre torej za spošni sestanek članov PSIUP. Pričakujejo, da bodo na tem in na podobnih sestankih v državi odločali o važnih zadevah. Uvodno poročilo je imel snoči Rinaldo Rizzi in kot je razvidno iz tiskovnega poročila, ki smo ga dobili, je v tem poročilu nanizal opozicijo svoje stranke levi sredini, povezanost z drugimi skupinami na levici in borbo proti stališčem socialistične stranke. Odločitev posoškega aktiva, ko to pišemo ne vemo, če se je sestanek zaključil že včeraj, bodo iznešene na seji centralnega komiteja stranke, ki bo prihodnje dni v Rimu.

Približno dva meseca pred volitvami so se vršili med levosredinskimi strankami pogajanja za imenovanje nekaterih članov raznih upravnih svetov. Ob tisti priložnosti so predvsem socialdemokrati hoteli imeti večjo prisotnost v nekaterih organih. V dogovoru z drugimi strankami so rešitve teh vprašanj odložili na čas po volitvah. Brez dvoma se bodo o teh stvareh ponovno pogovarjali sedaj, čeprav se zdi, da bodo zahteve PSDI, zaradi nazadovanja na volitvah, manjše kot so bile pred časom.

Poletni urnik javnih lokalov

Združenje trgovcev v goriški pokrajini sporoča, da bo od 15. maja do 31. oktobra veljal sledeči urnik poslovanja javnih lokalov.

V mestu in ostalih občinah pokrajine se bodo kavarne in bari odpirali ob 6. uri; restavracije, gostilne in točilnice brezalkoholnih pijač se bodo odpirale ob 6.30; osmice se bodo odpirale ob 10. ob delavnikih in ob 11. uri ob praznikih.

V goriški občini ter v občini Gradež in Tržič bodo restavracije, gostilne, kavarne, bare in točilnice brezalkoholnih pijač zapirali ob 1. uri po polnoči, v ostalih občinah pokrajine bodo ti lokali zapirali že ob 24. uri. Gostilne s kuhinjo bodo v vseh občinah v pokrajini zapirali ob 24. uri, osmice pa ob 21. uri. Bari po raznih družabnih krožkih (ENAL, ACLI in podobno) bodo v Tržiču, Gorici in Gradežu zapirali ob 1. uri po polnoči, medtem ko jih bodo v ostalih občinah zapirali ob 24.

Poleg tega imajo lastniki javnih lokalov možnost, da odprejo ali zaprejo svoj lokal eno uro prej oziroma kasneje. Kavarne, bari, gostine in točilnice brezalkoholnih pijač lahko zaprejo tudi v popoldanskih urah in sicer od 13.30 do 15.30, medtem ko lahko restavracije in gostilne s kuhinjo zaprejo od 15.30 do 17.30. Seveda morajo za popoldansko zaprtje postaviti zunaj vidna obvestila.

MLADINSKO SREČANJE V VIPOLŽAH

Močan poudarek vprašanjem razvoja Slovencev v Italiji

Predsednik mladinske organizacije Slovenije Pregl o obvezah mladih v enotnih prizadevanjih manjšine - Pozdrav Nede Dornik

V Vipolžah v goriških Brdih se je v nedeljo srečala slovenska mladina z obeh strani meje. Predsednik republiške konference Zveze mladine Slovenije Živko Pregl je v svojem pozdravnem govoru ugotovil, da je shod prispevek socialistične skupnosti, da bi z miroljubno politiko pomagala k enakopravnejšim pogojem Slovencev izven naših meja.

«Vsi vemo, je dejal voditelj slovenske mladinske organizacije, da kljub mnogim obljubam, deklaracijam in mednarodnim sporazumom naši ljudje v Italiji še vedno nimajo tolikih možnosti za življenje in razvoj, kot jim gredo. Zanje se je boril že Bevkov Martin Čedermac. Toda vseeno ostaja za mladino še veliko nalog. Prav dejstvo, da mladina tega področja ne pozablja na svoje vrstnike v zamejstvu in da mladi Slovenci v Italiji radi poiščejo stik z mladino iz Slovenije, zagotavlja, da se oblikuje nov zaveden rod, ki ne bo pozabil na dolžnosti do svojih rojakov v zamejstvu, in rod, ki čuti tesno navezanost na svoj matični narod».

Govornik je takole nadaljeval: «Ne glede na ideološke in strankarske razlike morajo pri uveljavljanju svojega narodnega bistva delovati enotno, složno in usklajeno kajti vsaka njihova razdrobljenost, razprtije in nepovezanost bo nasprotnik uresničevanja pravic slovenske narodnosti, ki je, žal, še zelo močan, izkoristil v svoje namene. Mladina ima tu mnogo obvez. Najmanj je obremenjena s strankarsko porazdeljenostjo starejših, najbolj pa bo občutila vsako napako v naporih zamejcev za svoje narodnostne pravice».

V imenu mladine z Goriške je pozdravila udeležence Neda Dornik, ki je hkrati tudi zaželela, da bi športna srečanja, ki so sledila, utrdila prijateljstvo med mladimi ljudmi.

V prijetnem okolju gradu v Vipolžah, ki ga obdajajo stoletni hrasti, je prireditev v popoldanskih urah prerasla v mladinsko rajanje ob zvokih zabavnega orkestra.

Zaključena predavanja o spolni vzgoji

Tudi drugo predavanje dr. Renata Pušnarja o odnosih med spoloma ki je bilo v soboto v klubu S. Gregorčič v priredbi Mladinskega krožka Gorica, je želo velik uspeh.

Vsebina pradavanja je zajemala življenjski moment vzgoje v spolnem smislu ter njene posledice pri odraslem človeku. Predavatelj je s tipičnimi primeri prikazal, kako lahko človek pride, in kar se prepogosto dogaja, do kompleksov, vendar je temu procesu kriva, po mnenju predavatelja, celotna današnja družba, ki se zaradi interesov marsikje oslanja na steber hinavščine.

Poslušalci so bili zadovoljni tudi z izredno ekspresivnim podajanjem predavatelja, ki je znal z njimi obdržati, včasih tudi s svojo duhovitostjo, stalen kontakt.

S tem zaključuje Mladinski krožek predavanja o spolni vzgoji za letošnjo sezono. V načrtih pa je, da bi se ta predavanja v prihodnji sezoni nadaljevala.

V petek pri nas Mali oder iz Nove Gorice

Na povabilo Mladinskega krožka Gorica bo v petek Mali oder Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice uprizoril Jean Genetovo delo «Poostreni nadzor». To delo je bilo prvič uprizorjeno v slovenščini v Novi Gorici, ko je bil tu festival eksperimentalnega odra, zato seveda predstavlja novost, ki si jo velja ogledati. Predstava, v režiji Iztoka Toryja, bo v petek ob 20.30 v klubu S. Gregorčič.

Kino

Gorica

VERDI ob 17.30—22.00: «Dio perdona... io no!» B. Spencer in T. Hill; barvni film.
CORSO ob 17.15—22.00: «Fratello sole, sorella luna», G. Faulkner in J. Bower; barvni film.
MODERNISSIMO ob 16.45 — 22.00: «Senza famiglia, nullatenenti, cercano affetto», V. Gassman in P. Villaggio; barvni film.
CENTRALE ob 17.15 — 21.30: «Gli fumavano le colt, lo chiamavano Camposanto», G. Garko in W. Berger; barvni film.
VITTORIA ob 17.15—21.30: «Una farfalla con le ali insanguinate», H. Berger, E. Stewart, ameriški film.

Tržič

AZZURRO Zaprto.
EXCELSIOR ob 16.00: «Voyou», J. L. Trintignant. Barvni film.
PRINCIPE ob 17.30: «Ecco perchè... le mogli degli amanti di mia moglie sono mie amanti». A. Blake. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Ljubezen v troje», francoski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA: «Rdeči rubin», danski barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Hotel z rdečo svetilko», nemški barvni film — ob 20.
RENČE: Prosto.
ŠEMPAS: Prosto.
KANAL: Prosto.
PRVAČINA: Prosto.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Antona Dornika daruje družina Karlo Drufovka z Oslavja 10.000 lir za Dijaški dom.

V spomin Herte Wolf darujejo sostanovalci Lutman, Orlando, Tomadin, Seculin in Stabile 10.000 lir za združenje krvodajalcev. Družina Donda 5 tisoč lir v isti namen.

Prosveta

Čitalnica na Palkišču in Prosvetno društvo «Kras» priredita jutri, v sredo 17. maja ob 19.15 v prostorih osnovne šole na Palkišču, gostovanje mladinske dramske družine društva «Oton Župančič» iz Štandreža. Na sporedu je recital narodnih pesmi in popevk. Prebivalci Dola vabljeni!

ANALIZA SEDANJEGA IN PRETEKLEGA DELA

ŠTANDREŽCI DRUŠTVA «OTON ŽUPANČIČ» NASTOPIJO KMALU Z IGRO «RAZBITI VRČ»

Predstava bo v Prosvetni dvorani v Gorici 27. maja - V Štandrežu kmalu praznik špargljev - Potrebni so novi društveni prostori

Prejšnji četrtek se je sestal odbor društva O. Župančič na redni seji, na kateri so prosvetarji ocenili dosedanje delo ter naredili načrte za bodoče.

Z zadovoljstvom so ugotovili, da je recital Naša Brda, ki ga je pripravilo društvo in ki so ga prvič izvajali na prvomajski proslavi v Steverjanu, popolnoma uspel. Skienili so tudi, da bodo štandreški mladinci s tem recitalom nastopali po vseh vaseh in društvih na Goriškem.

Prosvetarji so pozitivno ocenili tudi obisk deželnega odbornika Devetega, ki se je pred kratkim mudil v društvenih prostorih. Devetag je takrat sporočil, da je dežela prispevala nekaj finančnih sredstev za nakup oblek pevskemu zboru. Prosvetarji in odbornik so se še o marsičem razgovarjali ter zaključili večer v prijetnem vzdušju.

Odborniki so govorili tudi o bodočem delovanju, ki bo zares zelo pestro. Za 27. t.m. imajo v programu uprizoritev tridejanke «Razbiti vrč», ki bo v prosvetni dvorani v Gorici. Razpravljali so tudi o bližnjem praznovanju špargljev. Novost praznovanja, v priredbi domačih društev, bo razstava domačih vin.

Tudi z delom in napredovanjem pevskega zbora so prosvetarji zelo zadovoljni. Zbor se sedaj intenzivno pripravlja za nastop na radiu Koper pa tudi za samostojni koncert, ki ga bo imel v kratkem v Gorici.

Prav tako dobro oceno si zasluži tudi šahovski krožek. Mladi šahisti so dobili že precej priznanj, še najlepše pa je to, da so bili v deželno raprezentanco, ki se bo pomerila z Venetom, vključeni tudi predstavniki šahovskega krožka iz Štandreža.

Tudi o drugem športnem delovanju so si štandreški prosvetarji naredili precej jasno sliko. Ko bodo vremena postala lepša in toplejša, bodo organizirali mladinsko kolesarsko dirko, s katero so že enkrat želi toliko uspehov. Tudi na tradicionalen avtorally niso pozabili; že sedaj se pripravljajo na to veliko in priljubljeno avtomobilisko manifestacijo, ki bo v okviru programa letnega praznika Juventine.

Ob koncu so prosvetarji govorili še o društvenih prostorih, ki postajajo za tako veliko in obširno udejstvovanje premajhni. Za prosvetno delovanje, ki se je v zadnjih časih v Štandrežu tako razbohotilo in za vedno večje število mladine, ki se s tem delovanjem ukvarja, postajajo društveni prostori premajhni. Prosvetni delavci so bili mnenja, da bo treba začeti misliti tudi na ta problem ter mu najti v kratkem času najprimernejšo rešitev.

Zaradi preobširnosti dnevnega reda niso odborniki utegnili razpravljati o vseh točkah, zato se bodo še ta teden zopet sestali.

Mnenje kmetov o deželni pomoči prizadetim po toči

V zvezi z vestmi o toči, ki je hudo prizadela naše kraje prejšnji teden in s tem v zvezi z zahtevo deželi, da bi priskočila na pomoč prizadetim kmetovalcem, smo čuli glas nekaterih kmetov, ki bi si želeli trajne pomoči javnih ustanov. Ko pride do občasne toče, in to se ponavlja skoro vsako leto, se prizadeti kmetje obrnejo za pomoč na deželo ali na državo. Denar, oziroma del denarja, oškodovanci tudi dejansko dobijo, sicer po dolgoletnem času. Nekateri kmetje pa menijo, da bi dežela in država porabili manj denarja, če bi vsem vinogradnikom nabavili zastonj zaščitne mreže iz najlona, ki imajo dolgoletno trajanje. O tem naj bi se pozanimali deželni svetovalci.

Trčenje avtov v Ul. Aquilea

Nekaj pred 13. uro je prišlo do čelnega trčenja dveh avtomobilov v Ul Aquileia. Po tej ulici je namenjen proti Mostu 9. avgusta vozil svoj fiat 850 GO 52383 24-letni mehanik Igor Paulin iz Štandreža, Ul. Tagliamento 8. Njemu nasproti pa je v prepovedani smeri kar na lepem prišel s svojim fiatom 600 KP 284-89 jugoslovanski državljan 25-letni Boris Grmek iz Postojne, tudi on po poklicu mehanik.

Trčenje je bilo zaradi ozke ceste neizbežno, na vozilih je precej škode, šoferja pa k sreči nista bila ranjena. Zapisnik so sestavili karabinjerji letečega oddelka.

Z RAZDELITVIJO DIPLOM UDELEŽENCEM

Zaključek spopolnjevalnega tečaja za lovske čuvaje

Zlata medalja za lovskega čuvaja Alojza Frandoliča iz Jamelj ob njegovi upokojitvi

Z razdelitvijo diplom se je včeraj zaključil tečaj za spopolnitev lovskih čuvajev, zapriseženih stražnikov in prostovoljcev, ki ga je priredil pokrajinski lovski odbor. Svečanosti so se udeležili tudi člani odbora in predstavniki lovišč. Diplome je razdelil predsednik odbora lovcev odv. Giuliano Zorzut, ki je ob tej priložnosti poudaril, kako naporno in odgovorno je delo lovskih čuvajev. Pohvalil jih je, ker nadaljuje lepe tradicije posoškega lova. Zlasti je poudaril pomembnost prostovoljnega deleža.

Predsednik odv. Zorzut je omenil tudi prizadevnost pohvaljenih lovišč, ki so znala uskladiti lovske strasti s potrebo po ohranitvi divjačine Tako je bilo zadoščeno lovcem, ne da bi povzročili opustošenje med divjačino. Posebno priznanje je veljalo goriškim lovcem, ki resno, odgovorno in disciplinirano skrbijo za lovske tradicije pri nas

Spregovorili so tudi vsi predavatelji (štirje strokovnjaki z različnih področij), katerim je predsednik podaril spominsko medaljo na prvi spopolnjevalni tečaj.

Ob zaključku so izročili zlato medaljo lovskemu čuvaju Alojzu Frandoliču iz Jamelj, ki pri svojih 62 letih odhaja v zaslužen pokoj. Frandolič je opravljal delo lovskega čuvaja od prvih povojnih let dalje in se je bil pred dobrim letom poškodoval. Pri Bonetih se je z motociklom zaletel v avtomobil. Frandolič je v tej nesreči, ki se mu je pripetila na delu, utrpel tudi hude poškodbe.

Bogat plen tatov na Korzu Verdi

Neznani «obiskovalci» goriških stanovanj so se po približno enomesečnem premoru spet pojavili. Tokrat gre še za neznance, medtem ko so približno pred mesecem dni policisti ulovili Tržačana Glauca Turca ,ki je na zaslišanju priznal krajo v približno tridesetih stanovanjih, med njimi tudi v nekaterih v Gorici.

Tarča sedanjega «obiska» je bil ravnatelj podgorske predilnice Mario Scandroglio. Pred nekaj dnevi je popoldne odšel iz stanovanja z družino in bil odsoten od 15. do 19. ure. V tem času so neznanci vdrli v stanovanje skozi vežna vrata, jih pokvarili ter «obiskali» spalnico. V njej so našli precej zlatih okraskov, ki so jih seveda spravili v svoj žep. Scandroglio meni, da znaša vrednost ukradenih predmetov 1.100.000 lir. Poleg tega so našli v njegovem stanovanju še 900.000 lir v gotovini in tudi te seveda odnesli.

Za stvar se zanima policija, ki upa, da bo tudi v tem primeru, tako kot pred časom, kmalu spravila lopove pod ključ.

Štirje avtomobili zapleteni v cestno nesrečo

Na križišču med drzavno cesto Gorica - Videm in izhodiščno cesto iz Št. Lovrenca je prišlo v nedeljo zvečer okrog 22. ure do dveh prometnih nesreč, katerih druga je posledica prve.

Iz Št. Lovrenca je najprej privozil s svojo simco 1000 z registracijo GO 56343 Gualtiero Vižintin iz Koprive, ki je imel pri sebi v avtu 18-letnega Vincenza Grillija iz Gorice. Vižintin ni upošteval prednosti, ki jo imajo vozila na glavni cesti, zaradi tega je prišlo do čelnega trčenja med njegovim avtom in audyjem GO 55780, ki ga je šofiral 31-letni Graziano Bomben iz Gorice.

Na kraj nesreče so prihiteli orožniki, da bi sestavili zapisnik. Lilo je kot iz škafa, zaradi tega je bila vidljivost majhna. Grilli je hotel ustaviti kak mimoidoči avto. Videmski trgovec Alessandro Romano, ki je tedaj privozil mimo s svojim renaultom, je pričel zavirati, za njim pa se je tedaj pripeljal s svojim fiatom GO 44125 Valentino Colugnat iz Morara ter hotel prehiteti Romanov avto z desne strani. Pri tem je podrl Grillija, ki so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Pri nesreči blizu Mosta na Soči je ostala poškodovana 75-letna Francesca Močnik, por. Gorjup. Žena se je peljala z možem v avtomobilu, ko je v njiju odzadaj trčil drugi avtomobilist. V bolnišnici so ji nudili samo prvo pomoč; okrevala bo v 5. dneh.

Dežurna lekarna v Gorici

Danes je ves dan in ponoči odprta lekarna Pontoni Bassi, Raštel 26, tel. 33-49.

Dežurna lekarna v Tržiču

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna dr. Rismondo — Ul. Toti 52, tel. 72-701.

NA SLOVESNOSTI, KI BO V NEDELJO 21. MAJA V BRDIH

Odkritje spomenika 22 žrtvam nacističnega nasilja pri Peternelu

Nemci so jih žive zažgali v dveh domačijah - Poleg 18 domačinov so bili žrtve tudi 4 Furlani

«V svarilo potomcem / naj vojno, sovraštvo, nasilje zatrejo / v sožitju in miru vseh ljudstev na svetu. / 22. maja 1944 / so nemški nacisti tu v dveh domačijah / zažgali 22 živih, svobode željnih ljudi. Prebivalci Brd 1972». Te besede so vklesane v spomenik padlim slovenskim in italijanskim rodoljubom, ki ga bodo svečano odkrili v nedeljo 21. maja pri Peternelu v goriških Brdih. Načrt, ki je delo gradbenega strokovnjaka Borisa Markiča, je sestavljen iz osrednjega nekaj nad 2 metra visokega ter nad 50 stotov težkega monolita, ob njem pa bosta dva zida z ožganimi špirovci, ki ponazarjata požgani hiši, kjer je našlo grozno smrt 22 oseb. Gradnjo spomenika je prevzelo SGP Gorica, pobudo za njegovo zgradnjo in za nedeljsko proslavo pa je dala Zveza borcev iz Nove Gorice.

Slovenski in italijanski partizani so vsa povojna leta proslavljali žrtve pri Peternelu. S tem so poudarjali enotnost in solidarnost, ki so jo borci obeh narodnosti skovali v teh krajih, da bi zavladala mir in sodelovanje. Kar dve spominski plošči, postavljeni že pred dolgimi leti, opozarjata na to veliko skupno žrtev. S spomenikom pa bodo dali dogajanju v teh krajih med narodnoosvobodilnim bojem še globlji in trajnešji pomen.

Spomladi 1944. leta so nacisti iz Gorice in Furlanije pritisnili v Brda, da bi pregnali briško - beneški odred. Pri svojem prodiranju pa so naleteli na hud odpor slovenskih in furlanskih partizanov. Svoj neuspeh so maščevali tako, da so 18 domačinov ter štiri Furlane strpali v dve hiši in ju zažgali.

Nedeljske slovesnosti se bodo poleg najvidnejših predstavnikov oblastvenih in družbeno-političnih teles Slovenije udeležili tudi predstavniki ANPI iz Gorice in Vidma. Sodijo, da bo na prireditev prišlo okoli 5.000 oseb. Na sporedu sta govora nekdanjega komandanta IX. korpusa Lada Ambrožiča - Novljana in predstavnika ANPI Vincenza Marinija - Banfija. Sodelovali bodo še Goriški in Briški oktet, Primorsko dramsko gledališče, otroški zbor z Dobrovega, ki je zasedel na tekmovanju v Desklah prvo mesto, in godba na pihala Anhovo. Pričetek ob 14. uri.

Obisk industrijcev naše dežele v Švici

Deželno združenje trgovinskih zbornic priredi v prvi polovici junija za industrijce tekstilnega in strojno industrijskega sektorja obisk v nekaterih švicarskih tovarnah in trgovskih podjetjih Do obiska pride na željo švicarskih trgovskih operaterjev, ki bi radi navezali stike z industrijci naše dežele.

Da bi prišlo do boljših in koristnejših stikov, ki bi brez dvoma koristili naši industriji in s tem v zvezi zaposlitvi v njej, je deželno združenje trgovinskih zbornic podrobno pripravilo ta obisk. Zainteresirani naj se nemudoma javijo na posameznih trgovinskih zbornicah. Del stroškov obiska bo nosilo združenje trgovinskih zbornic.

A. P. OGAREV: PRIPOVEDUJEJO VODNIKI I. PODREKA IN DRUGI DOMAČINI

«Pri Kobaridu 1917 sem bil vodnik jaz...»

Kako je te dogodke doživljal Podrekov tovariš in rojak Ivan Rink, ki je vodil V. bataljon IV. polka gorskih lovcev

8.

«Ko se je sesula avstro-ogrska monarhija, sem z Rommelovo skupino odšel v Francijo k Verdunu. Tam sem bil še kakih deset dni. Ker mi je postalo dolgčas, sem prosil Rommela, naj me pošlje domov. Začudil se je in vprašal, ali se ne počutim dobro v njegovi edinici. Odgovoril sem, da sem več kot zadovoljen, toda ne vidim vzroka, da bi se boril v Franciji, kjer je zame tuja zemlja. Bil je zadovoljen z odgovorom, vendar sem moral počakati še nekaj dni, da je uredil formalnosti s poveljstvom. Mož je držal besedo in me čez nekaj dni poklical in izročil odpustnico. Odpotoval sem domov na Primorsko, kjer sem nekaj dni počival od prestanih naporov. V novembru 1918 pa sem se pridružil Maistrovim borcem *in se skupaj z drugimi prostovoljci boril za naše severne meje do februarja 1919.»*

IVAN RINK PRIPOVEDUJE

Dajmo besedo še drugemu — še živemu vodniku nemškega V. bataljona «alpenjegrov» *Ivanu Rinku* iz Čiginja, ki je danes star 76 let in ki je med prvo svetovno vojno preživel cela tri leta na fronti. Trije takratni vodniki prodirajočih nemških polkov — *Josip Fišer, Albin Bravničar* in *Anton Eržen* — so medtem umrli. Takole se *Ivan Rink* spominja takratnih doživljajev:

«Bil sem avstrijski vojak na Koroškem, kjer me je našlo povelje, naj takoj odpotujem v Kranjsko goro in od tam v Kranj, kjer sem bil dodeljen nemški armadi kot vodnik. Spominjam se, da sem v Kranju dobil domačina Ignaca Podreko *iz* Volč, *ki je bil kot jaz dodeljen za vodnika nemški armadi na soški fronti.*

Dva dni in dve noči smo «marširali» iz Kranja po Poljanski dolini na Cerkljansko in od tam po Idrijski dolini do avstrijskih položajev na Pilancah *na južni strani* Mengor.

24. oktobra 1917 ob pol desetih zjutraj je prišlo povelje za začetek prodiranja. Jaz sem bil dodeljen za vodnika V. bataljonu IV. polka «alpenjegrov». Že na začetku prodiranja z Mengor *navzdol na* Čiginjsko polje *je bil pred neko kaverno ranjen strežaj našega poveljnika, majorja. To nas ni ustavilo. Prodirali smo po Čiginjskem polju in šele okrog 12. ure prišli v* Čiginj. *Nato smo nadaljevali po desni strani* Čiginja *proti osojni strani* Ježe.

Naj povem, da smo od spodnjega mlina pri Ušniku *do mosta na Soči pri* Peršetu *zabili tri kline: Prvega je vodil* Ignac Podreka *iz* Volč, *poveljeval je* Ervin Rommel, *ta je bil glavni klin, drugega sem vodil jaz, tretjega pa* Albin Bravničar *iz* Tolmina *in* Anton Eržen *iz* Cerkna.

Prvi dan smo med hudimi borbami z Italijani dosegli točko Matvašca *ob 2. uri zjutraj dne 25 oktobra 1917. Le eno uro smo počivali, nakar smo začeli ob treh zjutraj prodirati naprej proti* Ježi *in od tam na* Solarje. *Na Ježi smo imeli ostre borbe z Italijani, ki so se hrabro branili. Imeli smo več mrtvih in 35 ranjenih. Ujeli smo okrog 200 Italijanov. Na* Ravnah *smo presenetili okrog 400 Italijanov, ki so nas spraševali: «Dov'è Santa Lucia?» («Kje je Sv. Lucija?») Ko smo jim pokazali smer, so jo udrli navzdol kot da se svet podira za njimi. Šoferji so skakali z avtomobilov in jih pustili, da so se preobračali po strmini navzdol in se razbijali. Ko smo prišli v beneško vasico* Tarbij, *smo se spustili navzdol proti* Čedadu. *Pri* Casarsi *v Furlaniji smo imeli hude borbe. V hišah je bilo polno italijanskih vojakov, ki so z oken streljali na nas. V tej vasi je padel tudi nemški general, nakar so Nemci uprizorili oster napad. Pri Piavi sem bil tudi odlikovan.»*

ODMEV NA SESTRELJENEGA CAPRONIJA

Ko smo večkrat obiskali tovariša *Ignaca Podreka*, nas je zanimalo, ali je imel zaradi tega od strani italijanskih oblasti kakšne sitnosti. Seveda jih je imel. Naj kar sam pripoveduje:

«Ko so Italijani po končani vojni zasedli naše kraje, so kmalu zvedeli, da sem bil med vojno vodnik skupine, ki jo je vodil Ervin Rommel. To so jim povedali Benečani, ki so me dobro poznali. Kmalu po zasedbi so prišli pome in me s stražo odgnali v kasarno v Tolmin. Tam sem bil zaprt štirinajst dni. Nekega dne me je komandant garnizona vprašal, zakaj sem zaprt. Odgovoril sem, da tudi jaz ne vem. Vprašal me je, ali imam v Tolminu kakšnega znanca. Seveda, saj je bil župan prijatelj mojega očeta. Naročil je, naj ga pokličem. Ker je prav takrat šel mimo kasarne moj znanec, sem ga naprosil, naj gre k županu in mu sporoči, da naj pride v kasarno, ker sem tu zaprt. Že čez pol ure sta prišla z mojim znancem. To je bilo dovolj, da me je komandant potem izpustil. Še prej me je vprašal, če se spominjam, da sem bil narzoč, ko so v avstrijsko-nemški ofenzivi z neke višine na Kolovratu nemški vojaki sestrelili italijansko letalo «Caproni». Potrdil sem, da sem bil. Potem je želel vedeti, kje je letalo strmoglavilo na tla in če mi je kraj znan. Povedal sem mu, da le približno, ker smo potem hitro nadaljevali. Naročil mi je, naj bom prihodnje dni doma, ker bo prišel v Volče *z večjo skupino vojakov, da jih bom peljal na kraj, kjer je letalo padlo. Povedal mi je tudi, da ima v zvezi s tistim letalom izrecno naročilo od papeža, ker je bil pilot papežev nečak.*

Komandant garnizona, general po činu, je potem res prišel v Volče *s skupino kakih petdeset vojakov, z mulami in vozovi. Odšli smo na določeno mesto pod* Avške robé. *Najprej sem sam pregledal teren, da bi ugotovil približno mesto padca. Potem sem generalu razložil, kako naj ukaže raziskovati. Vojake je razporedil v precej širok pas, da so začeli preiskovati zemljišče od spodaj navzgor. Skoro pod vrhom so res našli nekaj ostankov razbitega letala. O okostnjakih pa ni bilo sledu. Šele pri ponovnem in bolj natančnem pregledu so našli vse tri okostnjake. Spravili so kosti v posebne krste, ki so jih pripeljali s seboj in vrnili smo se v Volče. General se mi je zahvalil za pomoč pri akciji, ki je bila uspešna.»*

Naj dodamo še to, da je bil Ignac Podreka vsa leta okupacije pod nadzorstvom karabinjerjev. Če je hotel z doma, se je moral prej zglasiti na postaji karabinjerjev in povedati, kam je namenjen. Ko je prišel na mesto, se je moral zglasiti pri tamkajšnjih karabinjerjih in prav tako po vrnitvi domov. Šele zadnja leta je to nadzorstvo ponehalo.

Danes živi v Volčah mirno in svobodno. Včasih melje v mlinu, ki ga je uredil na električni pogon, včasih pa pomaga pri delih na polju. Pozorno zasleduje vse dogodke doma in po svetu.

Večkrat se izpred hiše razgleduje po grebenih Kolovrata, koder je tistega zgodovinskega 24. oktobra 1917 vodil skupino, ki ji je poveljeval mladi nadporočnik Ervin Rommel, kasnejši Hitlerjev feldmaršal.

(Nadaljevanje sledi)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Prvomajska razstava Vladimira Klanjščka

V dneh 29. in 30. aprila ter 1. in 2. maja je razstavljal v Števerjanu mladi domačin Vladimir Klanjšček. Po začetnih težavah s prostori, je lahko Klanjšček razobesil svoja dela v kleti, pri gostilni Dvor, kjer je bila tudi tradicionalna vinska razstava. Prostor je bil zelo primeren in je dal slikam poseben, izviren ton. Ob vinu in ob pristnem razpoloženju so Klanjščkove slike «zadihale», občinstvo pa jih je lahko gledalo sproščeno in brez zadržkov. Sedaj pa nekaj besed o samih slikah.

Od začetnih razstav pa do danes je mogoče opaziti pri Vladimiru Klanjščku precejšen razvoj. Danes je njegova govorica enovitejša in bolj prepričljiva, kot pred leti, ko se je ubadal s pogosto negotovim iskanjem. Toda mimo akademskega znanja in naivnosti v izražanju je dosegel svojstveno, izvirno noto.

Glavni vir navdiha so mu vsekakor Brda. Posebno ga zanima kraljica naših gričev: trta. Ob slikanju zveriženih stebel, doseže Klanjšček sugestivne učinke. Sedaj se trte spremenijo v skope, samotarske figure, sedaj se razvejčijo v igriv ornament. Čustvene spremembe so hitre, izvirne, večkrat jih Vladimir komaj zadrži v mejah razuma. Prehodi iz trpke, žalostne zamaknjenosti do igre efektov in ornamentov niso mračni, obremenjeni z usodnostjo. Nasprotno, omogoča jih živa volja do svobodnega fantaziranja. V rjavkastih, pretežno temnih tonih, sprošča Klanjšček voljo do slikanja in govorjenja. Črte mu večkrat tečejo lahkotno, včasih še preveč, tako da zaide tudi v nepreračunane efekte in odvečne poteze, ki kvarijo celoto slike. Vendar nas njegovo fantaziranje pritegne in prepriča, kljub morebitnim spodrsljajem, ki so bolj plod zagnanosti in lirske napetosti kot pa česa drugega. Najboljše njegove slike so tiste, ko se zadrži in ne pusti čopiču prevelike svobode, ampak odmerja barvne in geometrijske učinke z bolj preračunanimi potezami.

Glede sporočila, ki ga prinašajo njegove slike moram reči, da želi biti komunikativen. Izogiba se težkih misli in daje prednost volji do sproščenega izražanja. Če bi primerjali Vladimirovo delo z delom njegovih sovrstnikov v Ljubljani, ali kakemu drugemu centru, bi opazili precejšnjo razliko v oprijemih. Videli bi, kako na eni strani prevladujejo montaže, preračunani efekti, volja, da vzbudiš v gledalcu čut radovednosti in ga tako uvedeš v igro figur, ki pa je stalno pod nadzorstvom razuma. Na drugi strani, kot pri Klanjščku pa prevladujejo sprostitev, navdih iz narave in veselje do risanja.

Dvojnost je, dasi je bil Klanjšček in je še v stikih s centrom, zlahka razumljiva. Moramo namreč upoštevati okolje v katerem živi in ga sili v drugačna razmišljanja in razpoloženja. Kot človeku sta mu bližja čustvo, lirika, kot pa razum. To lahko potrdi vsak, ki ga bolje pozna. Vsekakor nam ima Vladimir s to razstavo mnogo povedati. Nauči nas neposrednega govorjenja, živahnega podoživljanja narave in kar ni malo, prikupi se nam, s svojim pristnim užitkom do slikanja in izpovedovanja.

Ob koncu bi dodal še seznam Klanjščkovih dosedanjih razstav: «Pro loco» v Gorici, Nova Gorica, Tržaška knjigarna, Sežana, Škedenj, Šempolaj, Doberdob in Katoliški dom v Gorici.

Ace Mermolja

NA FILMSKIH PLATNIH

Stefano Vanzina:

La polizia ringrazia

Zgodba pripoveduje o boju policije proti kriminalcem, ki ne doseže velikih uspehov, ker da ga ovirajo razne zakonite formalnosti. Zato se formira tajna organizacija, ki nadomesti policijo v brezobzirnem eliminiranju kriminalcev. Organizacijo vodijo bivši policisti, ki se menda pripravljajo tudi na desničarski državni udar. Policist, ki to odkrije, je ubit; a njegov boj nadaljuje nepodkupljiv sodnik.

Kot izpade iz te obnove, je film precej dvoumen; lahko rečemo tudi, da se vključuje v propagiranje nujnosti «družbenega reda». Kljub temu, se nam ne zdi, da je to film, ki bi ga bilo treba odločno odklanjati. Zdi se nam, da je precej dosleden in prožen v razvoju svoje zamisli: ostaja sicer v logiki obstoječih ustanov, a nam tudi prikaže vse osebe kot vezane na te ustanove. Zanimivo je da je «pošteni policist» prikazan z enakim zatiralnim značajem kot voditelji protikriminalske organizacije, ki precej razumljivo najde popularnost v policiji sami. Film nas precej spominja na nekatere hollywoodske proizvode, tudi zaradi spretne izdelanosti in temačne atmosfere.

Režiser Stefano Vanzina se je tokrat prvič podpisal s svojim pravim imenom, medtem ko je doslej podpisal veliko število komičnih filmov s psevdonimom Steno, kar verjetno pomeni, da je to prvi njegov film, ki ga res zanima. Sicer ne pokaže velike osebnosti, nedvomno pa je zelo spreten obrtnik. Igrajo Enrico Maria Salerno, Mariangela Melato, Franco Fabrizi, Mario Adorf.

FILMI NA LJUBLJANSKI TV

Tokrat Brooks in Lelouch

Danes, *16. t. m. ob 21.10 bo ljubljanska televizija predvajala ameriški film Richarda Brooksa* «Džungla v razredu» *(Blackboard Jungle, 1955, italijanski naslov «Il seme della violenza»). Igrata Glenn Ford in Sidney Poitier. Film, ki je nastopil na beneškem festivalu leta 1957 in razburil ameriško poslanico v Rimu Claire Luce, obravnava probleme mladinskega kriminala ljudskih newyorških ambientov in odnosov med črnci in belci, vse to z vidika običajne Brooksove demokratične razmišljajoče ideologije.*

V petek, *19. t. m. ob 20.35 bo na sporedu francoski film Clauda Lelouch* «Moški in ženska» *(Une homme et une femme, 1966, italijanski naslov «Un uomo, una donna»). Igrata Jean-Louis Trintignant in Anouk Aimée. Film je svoj čas vzbudil precej zanimanja, ker je v obdobju prevladovanja nasilja in spolnosti v izbirah filmske industrije prikazoval sentimentalnost, ljubezensko zgodbo. Film kot tak (in to bo posebno izpadlo danes) pa je precej nepomemben in v svoji navidezni «globini» prazen.*

FILMSKI KROŽKI V TRSTU

«Čarovništvo» v Cappelli

Danes, *16. in jutri 17. t. m. ob 19. in 21. uri bo* La Cappella Underground *(Ul. Franca 17), v okviru ciklusa «čarovništvo v filmu», predvajala ameriški film Richarda Quina* «Una Strega in paradiso» *(Bell, Book an Candle, 1958). Igrajo James Stewart, Kim Novak, Jack Lemmon, Ernie Kovacs, Elsa Lanchester, Janice Rule. Fotografijo je posnel slavni James Wong Howe. Film povezuje fantastično komponento s komedijsko. Je med najboljšimi deli odličnega režiserja Quina, ki se tu kot drugod ustavi predvsem ob nakazovanju trenutkov lepote, ki jih vsakdanji družbeni razvoj prekriva in zatira; interpretacija Kim Novak je v tem oziru izvrstna, kot v drugem Quinovem filmu «Noi due sconosciuti».*

V četrtek *18. in v petek 19. t. m. ob 18. in 21. uri bo na sporedu premiera znamenitega pop glasbenega filma* «Gimme Shelter», *ki so ga režirali Albert Maysles, David Maysles in Charlotte Zwerin. V njem nastopajo slavne zvezde Rolling Stones, Ike in Tina Turner, Jefferson Airplanes itd.*

Sergij Grmek

Kulturni dogodki v slikah

V soboto so v Kulturnem domu odprli razstavo risb otrok slovenskih osnovnih šol na Tržaškem

V soboto zvečer je bil v veliki dvorani Kulturnega doma zaključni koncert orkestra in solistov Glasbene matice

V nedeljo dopoldne so na Colu imeli «ex tempore» tekmovanje otrok in dijakov slov. in ital. šol na Krasu. Kot gostje so sodelovali tudi otroci iz Dutovelj

V času tradicionalne dolinske «majence» je Tržaška knjigarna pripravila tudi stojnico slov. knjig

Na programu dolinske «majence» je bil tudi nastop folklorne «Saleške skupine» iz Velenja, ki je podala več slovenskih narodnih plesov

V OKVIRU PROSLAV OB OBLETNICI PUNTOV

Zares svojevrstna in draga «knjiga»

Publikacija bo stala skoraj milijon dinarjev - Lepa gesta dveh pisateljev, nobelovca Iva Andrića in Kozarčana Branka Ćopića

Tako na Hrvaškem, kakor v Sloveniji se pripravljajo na dostojno proslavo 400-letnice kmečkih uporov. V okvir teh priprav spada tudi izredna publikacija. Čeprav je govor o knjigi, bi te publikacije ne mogli imenovati knjiga, kot bomo videli pozneje. Posebnost te edicije pa je tudi v njeni — ceni. Publikacija bo stala 950.000 starih dinarjev v svobodni prodaji, oziroma 750.000 v predprodaji.

Pustimo ceno ob strani, ker gre zares za bibliofilsko izdajo, ki bo numerirana in s podpisom avtorjev likovnih del in se vrnimo k publikaciji kot takšni.

Publikacija bo nosila naslov «Kervave kronike glas» in bo vsebovala več del. Predvsem 20 umetniških podob in sicer po eno delo naslednjih slikarjev: Janeza Bernika, Rika Debenjaka, Marijana Detonija, Borisa Dogana, Francine Dolenc, Željka Hegedušića, Vasilija Jordana, Nives Kavedičeve, Eda Kovačevića, Ferda Kulmerja, Ivana Lackovića, Ivana Lovrenčića, Franceta Miheliča, Virgilija Nevjestića, Željka Senečića, Miljenka Stančića, Gabrijela Stupice, Vilima Svečnjaka, Kamila Tompa in Fedorja Vajića. Nadalje bo v publikaciji nova izdaja znanega Krleževega dela «Balade Petrice Kerenpuha», nadalje kajkavsko - štokavski slovar ter prevod Krleževega dela na petero tujih jezikov, končno bo tu tudi študija prof. dr. Ive Frangeša z naslovom «Kmečki upor kot hrvatski književni motiv» ter še nekaj drugih priložnostnih tekstov.

Kot smo že rekli, bo v mapi 20 grafičnih del z avtentičnimi podpisi avtorjev. Format bo 65x50 cm. Mapa grafičnih listov ter ostali teksti v obliki knjig vse te publikacije bo v edinstvenih platnicah — v leseni skrinji, oviti v pergament s posebnim pokrovom, ki bo dejansko le nekakšna vrhnja platnica starih cerkvenih knjig. Načrt za skrinjo oziroma gornjo platnico je izdelal slikar Boris Dogan. Gornja platnica ali «pokrov» skrinje bo v petih barvah z zlatotiskom in osmimi cvetnimi ornamenti iz čistega srebra, ki bodo pritrjeni na pergament. Poleg tega bo tu tudi srebrna zaponka, ki bo v stilu srebrnih ornamentov. Vse to bo ročno delo kiparja Stjepana Frankića.

Ko že govorimo o publikacijah in knjigah, bomo dodali dve kratki vesti: Nobelov nagrajenec Ivo Andrić, ki je prejel letos Vukovo nagrado, je ohranil zase častno diplomo, denarno nagrado, ki je s tem priznanjem povezana, pa je poklonil pobudnikom akcije za gradnjo kulturnih domov v dveh najbolj zaostalih občinah Srbije in sicer v Trgovišču in Podujevu. Pisatelj Branko Čopić pa je odkupil za 8 milijonov dinarjev knjig in jih poslal šoli v svojem rojstnem kraju pod Kozaro ter nekaterim drugim siromašnim krajem v Bosanski krajini.

Gergolet razstavljal v krožku «Il Carso»

Kulturni krožek «Il Carso» nadaljuje z razstavami na svojem sedežu v Ulici Mazzini 32. Za razstavo prvenstveno kraških motivov, ki jo je bil pripravil pred nedavnim Duiz, je prišel na vrsto Nino Gergolet s pestrobavrnimi razgledi nekdanjih predmestij Trsta in okolice, ki jih sedanji gradbeni «boom» izpodriva s hladno racionalnostjo novih stanovanjskih panjev. Je pa v teh slikah nekaj več kot dokumentacija izginjajočih značilnosti posameznih krajev. Iz teh dokumentov izzveni tudi pesem žalostinka resignacije duha pred nasiljem materije, pred nasilnim izbruhom betona v krajih, kjer je človek nekoč z veliko ljubeznijo polagal kamen na kamen, da si je ustvaril skromno streho nad glavo.

Nino Gergolet je zrasel in živi pri Sv. Jakobu, torej v kraju, katerega zunanja podoba se tudi naglo spreminja. Zato je umetnik močno navezan na mladostne spomine iz rodnega okolja, ki ga likovno prepesnikuje s pravljičnim čarom gosto prepletenih barv. In prav barva je pri njem važen emotivni element, ker to niso olja, kot se dozdeva, pač pa so to mastni pasteli, katerih neštete poteze slikar raztira v bisernato se prelivajoče barvno tkivo, ki daje videz olja in ki trepeta in utripa kot pri živem organizmu, za kar pač Gergolet smatra vse te stare hiše z gostilnicami in vrtiči vzdolž vijugastih ulic, ki se spuščajo z griča Sv. Jakoba na vse strani.

Edino v zamudnem, vendar pa učinkovitem prekvaševanju drobnih potez je moč podati to krčevito umiranje starega delavskega okraja ter skorajda apokaliptično grozo neba, ki polni te ekspresionistično - impresionistične podobe. Nino Gergolet je vsekakor pesnik, kot je pesnik tudi Claudio Martelli, ki ga v uvodu kataloga za njegovo poslednjo razstavo označuje kot nekakšnega «frančiškana» tržaškega slikarstva. Sedanja Gergoletova skromnost, ki se kaže posebno v tem, da ne sili v ospredje, pa bo bogato poplačana z zanimanjem bodočih zbirateljev tržaških razgledov. Sicer pa je Gergolet dobil že sedaj priznanje in sicer drugo nagrado na vsedržavni razstavi policijskih nameščencev.

MILKO BAMBIČ

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Novi načrti za bližnjo pa tudi daljno bodočnost. Zavarujte svojo družinsko srečo.

BIK (od 22. 4. do 20. 5.) Utrdili boste svoj gmotni položaj in vendar ne boste zadovoljni. Srečanje ali pismo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Prijetno presenečenje v poslovnem življenju. Bodite previdni z nekim novim prijateljstvom.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Dobre kombinacije, vendar brez uspeha. V družini, oziroma v družbi ne bo vse najboljše.

LEV (od 23. 7. do 2. 8.) Na pot boste morali, seveda zaradi dela oziroma službe. Odločno pretrgajte neke neprimerne odnose.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če se ukvarjate s trgovino, boste naleteli na težave. Izboljšane razmere v družini.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ne izgubljajte časa z zadevo, ki je že vnaprej izgubljena. Bodite odločni z osebo, ki vas ima rada.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Spoznali boste poslovnega partnerja, ki vam lahko pomaga. Nenadna ovira bo zmotila družinske odnose.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Upoštevajte predlog, čeprav se vam zdi nesprejemljiv. Več odgovornosti v družini in v družbi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Razmere so vam naklonjene, kljub temu pa ne bo uspeha. V čustvenih zadevah nekaj ne bo prav.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Uspelo vam bo izpeljati načrt, pri katerem so si drugi polomili zobe. Prijetno razpoloženje in razumevanje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Poslovni tovariš in prijatelj vam bo utrl pot v večji posel. Ljubosumni boste.

TONE SVETINA

387.

UKANA

TRETJA KNJIGA

«Reveži ste bili, veliki reveži... Tudi pri nas so se ustavljale brigade. Naš starejši je padel v Gradnikovi, srednji je padel na Poreznu, očeta pa so že Italijani ustrelili, na njivi, ko je delal... Ostal mi je samo Ivan. Z njim bova, če ga boste kaj kmalu spustili domov, obnovila požgani hlev; hiša nam je na srečo ostala cela... Težko delam sama, bolehna sem...»

Stegnila je predse utrujene, suhe roke, na katerih so se poznali žulji. Njen obraz je bil kot kraška zemlja, suh in razbrazdan...

Vojko jo je pustil nekaj trenutkov samo. Šel je v štab in povedal, kaj je rekel ženici. Soglašali so, da je ne smejo prizadeti z vestjo o sinovi smrti...

Iz štabne pisarne se je kmalu vrnila. Njen obraz je bil blažen.

«Samo da je živ. Se bo že sam oglasil doma,» so povedali.

Vojko jo je pospremil do vrat. Tam se je ustavila, rekoč:

«Tole vzemite zanj.» Vsilila mu je nekaj v prt zavitega, česar v štabu niso hoteli prevzeti. Moral je vzeti darilo za sina. V njem se je nekaj lomilo kot led po odjugi... Ves čas razgovora z njo se je stežka zadrževal, da se ni izdal z besedo ali tonom glasu, kako težko mu je pri srcu...

Pred vrati ji je stisnil roko, žalosten je gledal za njo.

Nad ulico se je zableščalo visoko, kovinsko sonce. Na obeh straneh ceste je po pločniku vrvela množica. Ženica se je izgubila proti morju. Če ne bi bila oblečena v črno, bi jo bil kmalu izgubil iz vida. Tako pa je bila sredi rožnatih oblačil mestnih deklet in uniform raznovrstnih vojakov kot črna točka, dokler ni izginila v vrvežu.

Iz otopele žalosti so ga zdramili jekleni kriki in hrum tankovskih motorjev.

«Rusi! Rusi! Rusi!» je zaslišal vzklike med množico, ki je razburjena vzvalovila na obeh straneh ceste.

Po njej so vozili sovjetski tanki T-34, zeleno obarvani. Na njihovih kupolah in na dolgih ceveh so sedeli tankisti v usnjenih oblekah in usnjenih čeladah, z ruskimi brzostrelkami v rokah. Za hip je pozabil na nesrečno ženico in se zagledal v jeklene kolose. To je orožje, ki je gonilo Nemce od Moskve, Stalingrada in Leningrada, vse do Berlina. Na tankih so vihrale jugoslovanske zastave. Bila je to tankovska brigada Jugoslovanov, ki je bila prišla z Rdečo armado iz Rusije.

Tankom so sledile brigade 26. divizije. Od sonca ogoreli borci vdrtih obrazov so strumno korakali v šesteroredih. Nekaj vrst je bilo oboroženih izključno z nemškimi šarci, mitraljezci so bili opasani s svetlimi pasovi nabojev.

Ob tej demonstraciji moči je Vojku srce zadovoljno zaigralo. Šel je v kuhinjo, ker je bil čas kosila. Sedaj, ko je dežural, je imel priložnost priti do Primoža. Nande mu je narezal najboljše kose mesa v veliko italijansko menažko. Vmes je preklel vse norce tega sveta, ki zapirajo takšne, kot je Primož.

V Primožev temni prostor je nenadoma vdrla svetloba. Razveselil se je, ko je zagledal Vojka s hrano.

«Kako je? Ali so te trdno uklenili?» je hlastno vprašal Vojko.

«Mene?» se je zarežal Primož. «So preneumni!»

Stisnil je dlani in jih izmuznil iz jeklenih lisic. «Ko me je tisti butec uklenil, sem roke močno razširil in napel. To me je naučil nekdo, ki je pobegnil gestapu... Že dva dni tukaj telovadim, da se mi ne bi preležale kosti.»

Primož je bil lačen. Kot volk je pojedel vse, kar mu je poslal Nande. Zanimalo ga je, kaj se dogaja zunaj, in če se je izvedelo, zakaj so ga zaprli.

«Nič, Primož. V tem mestu se napravi vsak dan toliko neumnosti, da se zate ne bo zmenil nihče razen Bliska. Preden pa bi se začela redna obravnava, mine lahko mesec dni...»

«Kaj pa tanki? Se bomo udarili z Angleži? Če bo zaropotalo, glej, da me prideš takoj rešit!»

«Seveda te bom prišel. Pa nič ne maraj! Takoj ko se vrne Blisk, boš zunaj. Samo ne jemlji si preveč k srcu. Gre za pomoto!»

«Kaj veš, koliko bo še takih pomot! Ali mi nisi nekoč razlagal, da si nekje bral, da je revolucija kot svinja, ki žre svoje mladiče? Mene se je že lotila, požrla pa me ne bo!»

Vojko se je zasmejal:

«Če bo požirala take, kot si ti, bo poginila, preden se bo nasitila! Primož, malo še potrpi! Takoj ko končam dežurstvo, bom šel spet na lov za Bliskom. Veš, kaj se je zgodilo? Pobegnil je Sloki. Tisti tip, ki ne more Rusov in nam je vedno kaj ugovarjal pri političnih urah... saj se ga spomniš iz banke?»

«Ta tip?! Kam je izginil?»

«Neznano kam. Iščejo ga.»

«Gotovo jo je pobrisal s kovčkom, v katerem je bil denar — kdove koliko milijonov lir!»

Zvečer je prišel Blisk in ukazal, da Primoža spuste. Povedal je, da je Ozna dobila ovadbo, da ima Primož na vratu obešene šifre in da se je nekajkrat sestal z Angleži. Ta vest je bila podprta še s tem, da je imel dekle gestapovko — za uradnika s prenapeto domišljijo je bilo dovolj...

Blisk se mu je v imenu tistih, ki so napravili napako, opravičil in mu vrnil njegov dragi spomin. V tolažbo mu je povedal, da je Gorazd še med bojem presedel šest mesecev v zaporu, preden se je izkazalo, da je nedolžen in da so mu zaupali...

Naslednji dan je bataljon priredil v kasarniški dvorani miting za vso ulico. Prostor, okrašen z zastavami, je napolnilo več ko tisoč ljudi. Bataljonski komisar, ki bi bil moral množici govoriti, je nenadoma zbolel. Čeprav je pisal govor

BLIGA

IZIDI 33. KOLA

Arezzo — Brescia	0:0
Catania — Perugia	2:0
Cesena — Sorrento	3:0
Foggia — Reggina	1:0
Genoa — Bari	0:0
Lazio — Taranto	1:1
Modena — Livorno	0:1
Monza — Ternana	0:0
Palermo — Como	2:2
Reggiana — Novara	2:2

LESTVICA

Ternana	43
Palermo	42
Lazio	41
Reggiana	40
Como	39
Cesena	38
Bari in Perugia	37
Foggia	36
Catania in Genoa	34
Novara	33
Taranto	32
Brescia	31
Arezzo	30
Monza in Reggina	25
Livorno	22
Sorrento	20
Modena	19

PRIHODNJE KOLO

Cesena — Reggiana
Como — Sorrento
Genoa — Catania
Lazio — Modena
Livorno — Bari
Novara — Monza
Palermo — Brescia
Reggina — Perugia
Taranto — Foggia
Ternana — Arezzo

DLIGA

IZIDI 32. KOLA

Schio — Alense	0:2
Montebelluna — Arco	1:1
Oltrisarco — Bassano	2:1
San Doná — Bolzano	1:0
Torvis Snia — Malo	1:1
Clodiasottom. — Mestrina	0:0
Lignano — Portogruaro	1:0
Pordenone — Triestina	0:1
Monfalcone — Valdagno	0:1

LESTVICA

Triestina	49
Mestrina	46
Bolzano	45
Arco in Clodiasottomarina	35
Portogruaro	34
Monfalcone	32
Oltrisarco	31
Bassano	30
Alense, San Doná, Lignano in Pordenone	28
Torvis Snia in Valdagno	27
Malo in Montebelluna	26
Schio	21

PRIHODNJE KOLO

Malo — Clodiasottomarina
Torvis Snia — Lignano
Mestrina — Monfalcone
Triestina — Montebelluna
Valdagno — Oltrisarco
Bolzano — Pordenone
Alense — Portogruaro
Bassano — San Doná
Arco — Schio

Totocalcio

Arezzo — Brescia	X
Catania — Perugia	1
Cesena — Sorrento	1
Foggia — Reggina	1
Genoa — Bari	X
Lazio — Taranto	X
Modena — Livorno	2
Monza — Ternana	X
Palermo — Como	X
Reggiana — Novara	X
Udinese — Belluno	1
Rimini — Sambenedettese	2
Chieti — Crotone	X

KVOTE:
13 — 25.225.700 lir
12 — 931.400 lir

TOTIP

1 —	1. Duke of Paducah	2
	2. Oldemburg	X
2 —	1. Chamount	X
	2. Calatrava	1
3 —	1. Nofilia	1
	2. Sorrento	X
4 —	1. Ettorone	X
	2. Fayusa	1
5 —	1. Kleber	X
	2. Corinto	1
6 —	1. Hasciat	1
	2. Milbao di Jesolo	X

KVOTE:
12 — 669.812 lir
11 — 42.330 lir
10 — 6.256 lir

TRIESTINA V NOGOMETNI D LIGI

V nedeljo težko osvojena zmaga

Tržačani imajo zdaj na stežaj odprta vrata v C ligo

Nedeljska zmaga v Pordenonu je verjetno za Triestino odločilen korak proti končni zmagi v napredovanju v C ligo; tržaško moštvo je prišlo do obeh točk s precejšnjo težavo, morda tudi nezasluženo, saj so domačini v borbi za obstanek napeli vse sile, da bi rešili vsaj točko.

Nastop v Pordenonu je bil torej tezji, kot smo pričakovali. Zgodilo se je namreč, da so tržaški napadalci naleteli na izredno razpoložene in odločne branilce, tako da je bilo kljub obilnemu delu veznih igralcev le malo priložnosti za zadetek. Brusadelli, Scichilone in Marini so povsem zbrisali iz spomina navijačev nesrečni nastop proti San Donaju in so bili tokrat aktivni tudi v napadu, tako da ni naključje, da je eden od teh, Marini, dosegel zmagoviti gol. Vastini je namreč samo v začetku nekajkrat ukanil svojega nasprotnika, nato pa je kljub požrtvovalnosti klonil pred Bernardisom, Rakarja pa je Piva povsem nadigral.

Domačini so torej napravili vse, da bi osvojili vsaj točko. Toda, medtem ko je obramba izpolnila svojo nalogo, so napadalci le malokrat ukanili nasprotnika. Neučinkovitost je že od začetka prvenstva glavna hiba moštva in tudi tokrat je bil gibčni Cassini preveč osamljen, da bi prodrl do Cantagalla, tako da je ves trud na sredini igrišča in v obrambi ostal brez plačila.

* * *

Ostali sta samo dve koli do konca prvenstva. Triestina bo igrala najprej doma proti Montebelluni, nato pa v Schiu proti zadnjeuvrščenim in že obsojenim domačinom. Zadostovali bi pravzaprav samo dve točki, čeprav bodo verjetno Tržačani osvojili vse štiri. Na vsak način pa bi se moralo prvenstvo končati že v nedeljo in to tudi po zaslugi San Donaja in Uniona CS, ki sta ustavili pohod zasledovalcev tržaškega moštva. Neodločen izid med Unionom in Mestrino je visel sicer v zraku, saj so domačini iskali prestižen rezultat. Ta bi delno opravičil prejšnje slabe nastope in razočarujočo uvrstitev moštva, ki bi zaslužilo kaj več. Sicer pa je Mestrina v krizi: zmanjkalo ji je predvsem samozavesti. Tekma je bila tako precej poprečna. Nepričakovan pa je bil poraz Bolzana, saj je San Donà precej nizko uvrščen. Tudi moštvo iz Bocna je razočaralo z medlo in neodločno igro, tako da so domačini, ki so kmalu prišli v vodstvo, z lahkoto odbili njegove napade.

Če je torej vprašanje napredovanja že rešeno, pa je na dnu velika zmešnjava. Schio je zgubil na lastnih tleh tudi proti Alenseju, in se je tako matematično odrekel D ligi, medtem ko so njegovi nedeljski tekmeci napravili važen korak proti sredini lestvice; nepričakovan podvig je opravil tudi Valdagno, ki je zmagal v Tržiču. Malo je odščipnil točko Torvis Snii, ki se je s tem delnim neuspehom še bolj približala dnu; od ostalih moštev iz naše dežele je Pordenone s porazom proti Triestini še vedno v nevarnosti, Lignano pa je z dvema točkama proti Portogruaru dobil tudi precej možnosti za obstanek. Glavni kandidati za izpad ostanejo torej Montebelluna (ki bo igrala v nedeljo v Trstu), Malo, ki bo moral za vsako ceno premagati Union CS in Valdagno, ki ima izredno slab količnik in bi v primeru enakega števila točk bil na vsak način na slabšem.

u k

AVTOMOBILIZEM

LUGAGNANO, 15. — Med avtomobilsko dirko Castell'Arquato — Vernasca je Tržačan Lualdi (verjetno zaradi spolzkega asfalta) zdrknil s ceste in lažje ranil tri gledalce, sam pa se je huje poškodoval. V bolnišnici so mu namreč ugotovili večkratni zlom obeh nog, za kar se bo moral zdraviti vsaj dva meseca.

* * *

LJUBLJANA, 15. — Na prvi mednarodni dirki v kartingu za «Nagrado Ljubljane» je zmagal Italijan Girelli. Prvo vožnjo je sicer osvojil Nemec Kierdorf, ki je vodil tudi v drugi, a mu je v predzadnjem kolu zmanjkalo goriva

NOGOMET — POKAL NARODOV

Jutri še eno srečanje med Romuni in Madžari

To tekmo bodo odigrali v jugoslovanski prestolnici

Romunija — Madžarska 2:2

ROMUNIJA: Raducanu, Satmareanu, Lupescu, Dinu, Ionescu, Dimitru, Lucescu, Dembrovski (Neagu), Nunweiler, Iordanescu.

MADŽARSKA: Geczi, Fabian, Pancicz, Balint, Vepi, Fazekas, Szöke, Koczis, Bene, Szusz (Dunai), Zambo.

STRELCI: p. p. v 5. min. Szöke, v 14. min. Dembrovski, v 35. min. Koczisz, v 38. min. d.p. Neagu.

Romunija in Madžarska bosta morala odigrati še eno srečanje, ki bo odločalo o zadnjem četrfinalistu evropskega prvenstva Včeraj sta namreč ekipi igali izenačeno, kot že v prvem srečanju v Budimpešti. Izenačenje je tudi pravilen izid za to tekmo, saj sta obe enajsterici predvajali zelo živahno in kakovostno igro. Če se bo zaključilo z neodločenim izidom tudi tretje srečanje, ki bo v sredo v Beogradu, bosta ekipi morali odigrati podaljške in, če še po teh ne bo zmagovalca, streljati enajstmetrovke. Zmagovalec se bo tako v polfinalu spoprijel s Sovjetsko zvezo, medtem ko se bosta v drugi polfinalni tekmi srečali Belgija in Zahodna Nemčija. Obe srečanji bosta 14. junija.

ATLETIKA

FILADELFIA, 15. — Na atletskem tekmovanju v Filadelfiji je Američanka Madeline Manning Jackson izenačila svetovni rekord na 880 jardov za ženske s časom 2'02". Razočaral pa je v skoku s palico Šved Kjel Isaksson, ki je zasedel le drugo mesto s 5,20 m.

* * *

MOSKVA, 15. — Sovjetski skakalec v višino Vladimir Abramov je preskočil višino 2,21 m.

* * *

TIRRENIA, 15. — Maria Stella Masocco je včeraj izboljšala kar dva italijanska rekorda: v metu diska je s 57,54 m izboljšala dosedanji najboljši dosežek kar za pet metrov. Nato pa je tudi izboljšala italijanski rekord v metu krogle s 15,43 m.

NOGOMETNI MEMORIAL S. KRASNE

Breg in Vesna zmagovita v drugem dnevu turnirja

Primorje je nastopilo kar brez petih svojih standardnih igralcev

Vesna — Aurisina 4:2

VESNA: Kozlovič, Verzier, Botti, Skrem, Germani, Zudini, Dapretto, Kelemenic, Caharija, Milič, Degrassi.

Vesna je v drugem kolu turnirja dosegla svoji prvi točki. Križani so zmago proti ekipi iz Nabrežine popolnoma zaslužili, čeprav so se morali zelo potruditi, da so lahko ukanili goste, ki so bili z odličnim Rudesom dokaj nevarni. Sicer pa je bilo srečanje dopadljivo, saj so nogometaši obeh ekip prikazali živahno in tudi tehnično zanimivo igro. Poleg tega tudi golov ni manjkalo: navijači so tako prišli na svoj račun, saj so bili priča kar šestim zadetkom.

Tekma je bila že od vsega začetka živahna. Med ekipama vlada že tradicionalni tekmovalni duh, tako da so se vsi igralci navdušeno vrgli v borbo. In že v 14. minuti so gostje prvi prišli v vodstvo. Vesna je takoj odgovorila in je v 25. minuti izenačila z avtogolom nasprotnikov. Že minuto kasneje pa je Dapretto, ki je član ekipe CRDA in je tokrat prvič nastopil za Vesno, povedel domačine. Srečanje je torej postajalo vse bolj živahno, čeprav je bilo igrišče razmočeno. V zadnji minuti prvega polčasa pa je sodnik dokaj tvegano določil enajstmetrovko v korist gostov, ki jo je razpoloženi Kozlovič ubranil.

Toda že v uvodnih minutah drugega polčasa je Rudes izenačil stanje. Vse je kazalo, da se bosta ekipi razšli pri neodločenem izidu, a sodnik je v 33. minuti dosodil v korist domačinov enajstmetrovko, ki jo je moral Milič dvakrat streljati, preden je realiziral. Šest minut pred koncem je iznajdljivi Caharija postavil končni izid na 4:2 za domačine. Bil je poslednji dogodek te lepe tekme, ki je bila zaradi zanimivih razpletov in tudi tehnike ena lepših, kar smo jih videli v tej sezoni.

b. l.

Primorje — Breg 1:2

PRIMORJE: Štoka, Visentin, Verša, Trampuš, Bukavec, Barbiani, Bezin, Husu G., Pertot, Prašelj, Lippot, 13 Puntar.

BREG: Taurian, Pošega, Čuk, Čermelj, Vatta, Race, Glavina, Mikuš, Rodella, Visintin, Grahonja, 12 Sancin, 13 Petaros.

SODNIK: Valente (Tržič).

STRELCI: v 39. min. p.p. Visintin (B), v 7. min. Trampuš (P), v 30. min. d.p. Visintin (B).

Zmagala je ekipa Brega, Primorje pa gotovo ni zaslužilo poraza, kajti skozi vso tekmo je nadvladovalo nasprotnika. Čeprav je domače moštvo nastopilo z zelo okrnjeno postavo (manjkalo je namreč kar pet standardnih igralcev), je vseeno izvajalo lepo igro. Nihče ni pred tekmo računal na zmago Primorja, saj se je Breg predstavil s popolno postavo, poleg tega pa igra v višji kategoriji. Na igrišču pa je bilo videti stalno premoč «rumeno-rdečih», ki so si zapravili kup izrednih priložnosti. Pripomniti je treba, da je vratar Brežanov popolnoma kriv za prejeti gol in je sodnik spregledal grob prekršek nad Pertotom v kazenskem prostoru. Ob dveh priložnostih je bila obramba Primorja premalo zanesljiva in takrat jo je izvrstni Vinko Visintin «kaznoval». Treba je tudi omeniti odlični nastop Husuja G. in Verše, ki igrata še v mladinskem prvenstvu. Posebno Husu je bil tra v obrambi Brežanov in je bil skupaj z odličnim Prašljem in Pertotom najboljši med domačini.

Breg je igral pod svojimi sposobnostmi. Zaigral je precej nepovezano in samo odlični Visintin ga je rešil poraza. Ta je v dveh akcijah dosegel dva zadetka. Vsi ostali so igrali precej slabo in so bili le redko nevarni za domaco obrambo.

D. U.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

2. ZVEZNA LIGA — ZAHOD

IZIDI 29. KOLA

Karlovac — Ljubljana	4:1
Zgb. plavi — Kozara	0:2
Orijent — Istra	1:1
Jedinstvo — Zagreb	2:1
Rudar — Šibenik	4:1
Junak — Mura	1:0
Varteks — Železničar	4:4
Split — Rijeka	0:1
Mercator — Trešnjevka	3:0

LESTVICA

Rijeka	43
Šibenik	39
Rudar	37
Zagreb	36
Varteks in Istra	34
Orijent	32
Mura in Kozara	31
Trešnjevka	29
Jedinstvo	27
Karlovac, Mercator in Zgb plavi	25
Split	24
Ljubljana	21
Junak	18
Železničar	8

PRIHODNJE KOLO

Karlovac — Kozara
Ljubljana — Istra
Zgb. plavi — Zagreb
Orijent — Šibenik
Jedinstvo — Mura
Rudar — Železničar
Junak — Rijeka
Varteks — Trešnjevka
Split — Mercator

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI 17. KOLA

Usnjar — Zagorje	2:1
Piran — Primorje	2:4
Jesenice — Adria	1:2
Triglav — Litija	2:0
Vozila — Tolmin	3:2
LTH — Hrastnik	2:0

LESTVICA

Litija	27
Triglav	25
Primorje	24
Vozila	23
Zagorje	17
Adria	14
Tolmin, Piran in Usnjar	13
Jesenice in LTH	11
Hrastnik	9

PRIHODNJE KOLO

LTH — Usnjar
Hrastnik — Vozila
Tolmin — Triglav
Litija — Jesenice
Adria — Piran
Primorje — Zagorje

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI 18. KOLA

Nafta — Slavija	2:1
Ilirija — Rudar (T)	3:2
Izola — Aluminij	1:1
Rudar (V) — Slivnica	2:2
Drava — Koper	3:1
Branik — Kladivar	1:1

LESTVICA

Ilirija	27
Rudar (T)	26
Slavija	23
Drava	22
Koper	20
Aluminij in Nafta	18
Kladivar in Izola	17
Branik in Rudar (V)	13
Slivnica	2

PRIHODNJE KOLO

Branik — Nafta
Kladivar — Drava
Koper — Rudar (V)
Slivnica — Izola
Aluminij — Ilirija
Rudar (T) — Slavija

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

V NEDELJO NA KOLESARSKI DIRKI ZA 6. POKAL LONJERJA

Pietro Aiardi prvi v Lonjerju z devetimi minutami prednosti

Lonjerec Nino Maver prvi med deželnimi kolesarji - Izredna poprečna hitrost nad 40 km na uro

Kolesarske dirke veteranov za šesti pokal Lonjerja se je letos udeležilo rekordno število tekmovalcev iz vse severne Italije. Prijavilo se je 62 kolesarjev, startalo pa jih je kar 57, kar se ni že dolgo zgodilo na kolesarski prireditvi v Trstu. Takoj pa moramo pripomniti, da jih je na cilj prispelo le 35, saj je bila proga zaradi mnogih vzponov izredno naporna.

Popolnoma zasluženo je zmagal Aiardi Pietro iz Coma, ki je vso 85 km dolgo pot prevozil sam. Ušel je po prvih serpentinah iz Boškete proti Lovcu in je imel na Katinari že minuto prednosti. Pobral je vse leteče cilje in je po poti svoj naskok stalno večal. Nekaj časa mu je sledil s triminutno zamudo le Raza iz Brescie, ki pa je v Boljuncu omagal, in se je uvrstil komaj na 14. mesto. Ta dva kolesarja sta vodila vso pot, zadaj pa je vozila skupina 15 najboljših kolesarjev, med katerimi je bil tudi Lonjerc Maver. Tem kolesarjem ni uspelo organizirati uspešnega zasledovanja, tako da se je njihov zaostanek stalno večal. Maver in Tedesco sta se od zasledovalcev odtrgala in vozila sama nekaj kilometrov. Zaradi brezbrižnosti Tedesca, ki ni hotel «vleči», pa je njun poskus pobega propadel. Skupina je nato vse do Boljunca vozila precej strnjeno, saj je bilo zaradi velike hitrosti skoraj nemogoče ubežati. Naj omenimo, da je bila na koncu poprečna hitrost čez 40 km na uro, kar je na tako težki poti res nekaj izrednega. Medtem ko je boj za prvo mesto postal nezanimiv zaradi očitne premoči Aiardija, ki je dospel na cilj kar z devetimi minutami prednosti, se je razvnela bitka za preostala mesta po vzponu od Boljunca do Ključa. Silovito sta potegnila brata Billato iz Padove, izrazito ravninska vozača. To je presenetilo vse druge kolesarje, ki niso pričakovali tako silnega protinapada. Edino Conte se je v vožnji navkreber kolikor toliko branil, medtem ko je zaostal Maver, ki ga je zajela kriza. Pri Borštu je imel skoraj minuto zaostanka za že omenjenimi ubežniki in za Bartolijem ter Bergamascom. Ujel pa je zadnja dva, ki ju je nato pustil še pol minute za seboj. Maver se je v Lonjerju uvrstil na peto mesto, bil pa je prvi med deželnimi tekmovalci in je tako še enkrat dokazal, da je najboljši v Trstu, čeprav ima že 49 let (medtem ko jih ima zmagovalec le 38).

Razočarana sta bila druga dva tržaška kolesarja, Bergamasco in Bartoli, ki jima ni uspelo, kljub odlični pripravi, da bi zasedla prvo mesto med Tržačani.

VRSTNI RED NA CILJU

1. Aiardi Pietro (Como) 2.07', s poprečno hitrostjo 40.157 km/h
2. Billato Lavinio (PD) 9'5" zaost.
3. Billato Renato (PD)
4. Conte Sergio (PD)
5. Maver Nino (Adria Lonjer)
6. Bergamasco Antonio (Arsenale)
7. Selvatico Selvino (PD)
8. Bartoli Eugenio (Cottur) 9'25" zaostanka
9. Giustina Giordano (Ronke) 10'10" zaostanka
10. Azzani Riccardo (Brescia)
11. Rovida Carlo (Varese)
12. Grigoletto Adolfo (PD)
13. Brumati Antonio (PD)
14. Raza Giovanni (Brescia)
15. Bernardi Luigino (PD)

Sledi še 20 tekmovalcev.

Zmagovalec Aiardi je do lanskega leta med amaterji zmagal na približno 200 dirkah, letos pa je med veterani osvojil prvo mesto že petkrat v enem mesecu. Svojo moč je dokazal bodisi na ravni cesti, kot v v zponu. Za radovednete naj dodamo, da je po ravnem uporabljal prestavo 56x13, ki mu je dopuščala hitrost okrog 60 km na uro!

Drugi kolesar Adrie, Bonanno se je uvrstil na 31. mesto, potem ko je v začetku le malo zaostajal za ubežniki. Mnogo je bilo letos tudi gledalcev, saj jih je bilo samo v Lonjerju okrog 1500, ob celotni progi pa preko 5000.

RADI

Aiardi, zmagovalec dirke veteranov

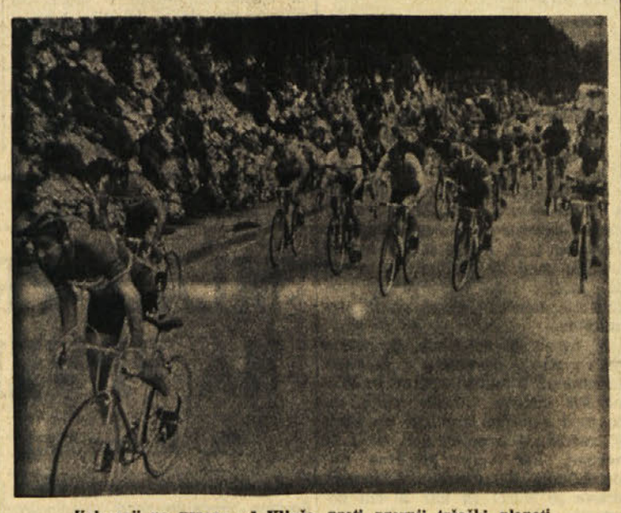

Kolesarji na vzponu od Ključa proti zgornji tržaški planoti

AVTOMOBILIZEM — V MONTE CARLU

Nepričakovana zmaga Francoza J. P. Beltoisa

Na lestvici za svetovno prvenstvo vodi Fittipaldi

MONTE CARLO, 15. — Francoz Jean Pierre Beltoise je povsem nepričakovano osvojil včerajšnjo avtomobilsko dirko za veliko nagrado Montecarla. Glavna favorita, Ickx in Fittipaldi sta zasedla drugo in tretje mesto.

Dirka je bila vseskozi zanimiva in izredno napeta, saj sta se Beltoise in Ickx stalno dohitevala, malenkostna prednost, ki si jo je Francoz pridobil takoj v začetku, pa mu je zadostovala za zmago, prisilila pa ga je tudi k zelo tvegani vožnji, ki bi ga v določenih trenutkih celo utegnila stati življenje. Še hujša je bila bitka za drugo mesto, ki so jo v prvi polovici dirke vodili Ickx, Fittipaldi in Stewart. Reden potek tekmovanja je motilo deževno vreme.

Vrstni red:

1. Beltoise na BRM, 2,26'54"7, s poprečno hitrostjo 102,754 km na uro.
2. Ickx na ferrariju
3. Fittipaldi na lotusu JPS
4. Stewart na tyrellu
7. De Adamich nasurteasu

Lestvica za SP:

1. Fittipaldi (Braz.)	19
2. Ickx (Belg.)	16
3. Hulme (N. Zel.)	15
4. Stewart (Vel. Brit.)	12
5. Beltoise (Fr.)	9
6. Regazzini «Švi.)	7
7. Revson (ZDA)	6
8. Andretti (ZDA), De Adamich (It.) in Peterson (Šved.)	3

Domačin Maver vozi preko ciljne črte v Lonjerju

tri dni in mu ga je študent pisar popravil še slovnično, ga je spričo tisočglave množice zgrabila trema. Dobil je drisko in odpovedal. Na povelje bataljonskega štaba je moral na oder podporočnik Vojko. Vedeli so, da je večkrat dobro govoril po vaških skednjih kmetom in da se je izkazal tudi na političnih urah. Otepal se je, ker je bil popolnoma nepripravljen, pa so mu rekli, da ga partija ni poslala zastonj na tri letaje in da bo že nekaj govoril. Če pa se mu bo zataknilo, bo vojska tačas vpila in ploskala, da se bo spomnil, kako naj nadaljuje. Ponudili so mu komisarjev govor. Samo preletel ga je, potem pa ga je vtaknil v žep, ker ni bil po njegovem okusu. Imel ga bo za «rezervo»...

Zbral je vso srčnost in se zagledal v tisočero obrazov, ki so strmeli vanj, kot bi ga hoteli hipnotizirati. Ploskali so in rjoveli, še preden je odprl usta. Za hip ga je spreletela tesnoba, kot pred prvim strelom. Ko pa je zaslišal svoj lastni glas, samozavestno doneč po razsežni dvorani, ga je tesnoba minila in pogum mu je rastel z vsakim stavkom. Videl ni nikogar več. Zanesle so ga lastne besede navdušenja, strmel je prek vseh glav in govoril govoril — o boju slovenskega naroda, obsojenega na smrt, o partiji, ki je vzdignila ljudstvo v upor, vodila boj na življenje in smrt, o Titu, ki je narodom Jugoslavije pokazal pot k zmagi in svobodi, o delu, o fronti, ki je zedinila slovenske ljudi in narode Jugoslavije v nerazdružljivo celoto, o bližnjih in daljnih ciljih in o močeh ljudstva, ki ga ne more premagati nobeno nasilje...

Razžarjena množica je ploskala in vzklikala, ker ji je govoril iz srca, tako kot je mislila in čutila sama.

Takoj za njim je med valovanjem navdušenja stopil na oder Primož in deklamiral Kajuha:

Samo milijon nas je,
milijon umirajočih med mrliči,
milijon, ki pijejo mu kri biriči,
en sam milijon,
ki ga trpljenje krotoviči
in vendar ga nikoli ne uniči!

Nikoli in nikdar!

Zato, ker nismo trhe bilke,
ki po toči ovene,
ker mi nismo le številke,
smo ljudje!

Edino hlapci cvilijo ponižno, kakor psi
in lajajo, da nas je malo,
da bi v uporu vse pobralo...

O, če ljudi bi ne bilo pri nas,
ljudi, ki ne ubogajo na vsak ukaz,
tedaj bi nas že kdaj odnesel plaz.

Tako pa še živimo,
čeprav nas je MILIJON SAMO,
zdihnili bi, da ne trpimo
z uporno, dvignjeno glavo!

Tudi Primož je doživel viharen aplavz. Sledilo je nekaj točk, ki jih je bil pripravil poročnik Boris in jih je jurišni bataljon z uspehom predvajal od Gorenjske do Krasa.

Miting so sklenili kot navadno z Borovo borbeno pesmijo «Hej brigade, hitite.» Vsa dvorana je pela, vmes pa so igrale harmonike...

Primož ni ostal v dvorani. Vleklo ga je k morju. Šel je prek trga Unità. Tudi tam so proslavljali. Borci dalmatinskih in bosenskih brigad, strnjeni v kolo s Tržačani, so peli in plesali...

Primož se je ustavil ob morju. Prisluhnil je šumenju valov in se zagledal v temno, svetlikajočo se gladino. Na obzorju so ždeli obrisi bojnih ladij. Iz daljave je prihajalo petje Dalmatincev. Zateglo je odmevala pesem «Ide Tito preko Romanije» in se izgubljala v temnem šelestenju vode...

Zahrepenel je po Ani in sinu.

22

Na Travnikarjevi domačiji so dočakali svobodo kakor najlepšo pomlad. Stari Travnikar je na slemenu razobesil dolgo zastavo s peterokrako zvezdo, ki sta jo bili prav za to priložnost sešili Tinka in Ana. Ponosno je plapolala nad cvetočimi češnjami, ozelenelimi obronki in zoranimi njivami. Travnikar bi bil rade volje stočil vse žganje in mošt, zaklal prašiča in še kaj drugega, če bi prišla vsaj četa, da bi proslavljal zmago skupaj z osvoboditelji. V srce mu je kanila grenka kaplja razočaranja: v hribih so ostali sami. Kdor je le mogel držati v rokah orožje, je šel v dolino. Če ni bil za drugam, so ga vzeli k ljudski milici, da bi stražil skladišča.

Ker ni bilo partizanov, je šla družina z novim psom vred na miting v vas. Le mati je ostala pri otroku. Glavno besedo na mitingu je imel Travnikar, komunist in odbornik. Stopil je na oder in spregovoril kot kakšen komisar. Kakor svoj čas partizani je obljubil kmetom boljše in lepše čase, čase brez davkov. Saj imajo vendar oblast in svobodo...

Ana je recitirala nekaj pesmi, Tinka pa je pela v zboru mladink. Potem je bil ples. Igral je Travnikar in še trije godci njegovih let. Dekleta in žene so se zavrtele s starimi dedci in med seboj. Samo minercu Marku je pripadla čast, da je zastopal partizansko vojsko. Že ves mesec je bil pri Travnikarju. Iz obroča se je bil — kot po navadi — rešil pravočasno sam. Izginil je v luknjo kot star lisjak, ko prvič zapoje lovski rog in zabevskajo psi. Komandantu je tarnal, da ni eksploziva in da ga gre iskat. Čeprav je bil previden, so ga neko noč, na brvi čez reko, obstrelili belogardisti v nogo. Imel je še toliko moči, da se je privlekel do Travnikarja. Obvezala ga je Ana. Spravili so ga v bunker v grapi. Odkar so bili Ano ujeli raztrganci, ni zaupal nikomur.

Da so Ano Nemci spustili, se Travnikarjevim ni zdelo čudno. Ko pa je prinesla hrano Marku v grapo, ji je dejal: «Ana, z Ozno boš pa imela sitnosti. Ti ne verjamejo nikomur, še med seboj se sumničijo. Tudi mene so gnjavili, ker sem bil padel z butaro drv v roke nemškim žandarjem. Komandir me je spustil, češ naj ne bodo neumni, kako naj bi bil takle staruh partizan...»

Marko je bil na mitingu blažen med ženami. Za vaščane je bil heroj, zakaj na prsih se mu je lesketal red hrabrosti. Tarnal je dekletom, kako mu je žal, da ne more plesati.

Sredi noči so se privlekli domov. Travnikar bi bil še doma igral, pa mu je mati vzela harmoniko iz rok, da ne bi zbudil otroka.

«Lepo si govoril kmetom, Travnikar. Skoraj prelepo,» je rekel Marko. «Bojim se, da ne bo vse tako... Že danes ste bili sami. Zdaj pa se samota šele začenja. Kot sem ti rekel: videl jih boš, kadar bodo prišli zaradi lesa, živine in davkov. E, kakšni opravki jih čakajo v dolini! Saj si bil boljševik in veš, kaj je bilo v Rusiji...»

Travnikar se je vznejevoljil:

«Ne bodi hudoben, Marko, in ne pokvari nam veselja nad svobodo!»

Po mitingu Marko ni šel več v grapo; pa tudi v dolino ne pojde, dokler se mu rana ne bo zacelila. Tudi Ana je ostala pri Travnikarjevih. Saj ni vedela kam. Tu bo počakala, da se bo javil Primož. Po radiu so zvedeli, da so njihovi fantje ostali živi. Travnikar ji je rekel:

«Ana, vajina ohcet mora biti pri nas! Če je bil Marko za botra, bom jaz za pričo. Vojko pa Primožu! Dva lovca — to bo držalo za večno!»

V zibki je zajokal Andrejček. Imel je že skoraj tri mesece in je gledal živo kot Ana, včasih pa je namrščil izbočeno čelo kot Primož. Vrisnil je, da je bila vsa hiša pokonci.

Potem je sesal iz Aninih prsi z ihtavo silo, kot bi hotel neutegoma zrasti. Ana je ljubkujoče pritisnila otroka k sebi in življenje se ji je v nenadnem prelomu zazdelo kot neminljiv sončni dan. Polna je bila tega čustva.

Živela je med snom in resničnostjo, med nebom in zemljo, obsedena od neučakanosti, od hrepenenja po Primožu. Kar naprej je gledala v oblake, hiteče prek njune gore, in mu pošiljala pozdrave.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

NAPETOST V ULSTRU STALNO NARAŠČA

Ostri spopadi med katoličani in protestanti terjali sedem mrtvih in številne ranjence

Povod za spopade je bila eksplozija v baru v belfaški katoliški četrti - Močna bomba je danes razdejala bar v protestantski četrti

BELFAST, 15. — Približno 400 britanskih padalcev je danes v Belfastu ustanovilo «mejo miru» med katoliško in protestantsko četrtjo, da bi preprečilo nove spopade, ki so med soboto in nedeljo terjali sedem smrtnih žrtev. Gre za najbolj tragičen obračun napetosti, ki vlada v Ulstru, odkar so britanski padalci 30. januarja surovo napadli miroljubne katoliške demonstrante in so ubili 15 oseb.

Četrti, ki so ju britanski vojaki razmejili z varnostnim pasom, sta Ballymurphy in Springmartin. Ostri spopadi, ki so najhujši odkar je britanska vlada prevzela vso oblast v Ulstru, so se začeli v soboto ponoči v katoliški četrti Ballymurphy. Pred barom, kjer so se po navadi zbirali katoličani, da bi popili kozarček in ki je bil v soboto zvečer posebno natrpan, ker so ljudje prisostvovali nogometni tekmi Velika Britanija — Zahodna Nemčija, je eksplodiral avtomobil poln razstreliva. Peklenski stroj je povzročil 61 ranjencev, od katerih se bo moralo 17 dalj časa zdraviti v bolnišnici zaradi hudih poškodb.

Takoj po eksplozili so začeli protestantski ostrostrelci streljati na ranjence. Katoličani so seveda takoj odgovorili z orožjem, dokler ni posredovala britanska vojska, ki pa je prišla na kraj spopada s precejšnjo zamudo, ki je verjetno ne gre pripisati golemu naključju. Kljub angleškim vojaškim silam pa so se spopadi nadaljevali vso noč in v nedeljo zjutraj. Zaradi neprestanih spopadov je del prebivalstva obeh četrti zapustil svoje domove in se je začasno preselil drugam.

Protestanti so v Belfastu odstranili zapreke, ki so jih postavili pred vhodom v svojo četrt. Izjavili pa so, da bodo postavljali barikade dvakrat tedensko, če ne bodo vojaki odstranili katoliških pregrad v Derryju.

Britanski minister William Whitelaw, ki je pred šestimi tedni prevzel upravo Ulstra v imenu britanske vlade, se je danes posvetoval s svojimi sodelavci. Čeprav niso sporočili ničesar o pogovorih na sestanku, časnikarji menijo, da so razpravljali o novih ukrepih za pomiritev Severne Irske. Kaže, da kljub pritiskom protestantov, se Whitelaw ne namerava poslužiti britanskih vojakov za nadzorovanje nekaterih derryjskih katoliških četrti. To naj bi pomenilo, da se britanski minister noče poslužiti izključno vojaške sile za vzpostavitev reda in mira v tej severni pokrajini.

Britanski vojaki so danes preki nili promet na zelo pomembni cesti številka 1, jugovzhodno od Belfasta, zaradi spopadov med katoličani in protestanti.

Danes popoldne so neznanci hudo ranili angleškega vojaka, ki je bil na straži pred katoliško četrtjo Ardoyne v Belfastu.

Močna bomba je danes popoldne razdejala bar v protestantski četrti Belfasta Sandy Row. Eksplozija peklenskega stroja je povzročila 45 ranjencev. Takoj po atentatu so se skupine protestantskih mladeničev namenile proti katoliškim četrtim, da bi vrnile milo za drago. Po hudih spopadih je policiji uspelo, da je protestantom zabranila vhod v katoliško četrt.

Odvetniki zahtevali dodatno preiskavo o skrivnostni Calzolarijevi smrti

RIM, 15. — Trije odvetniki, ki zastopajo Mario Calzolari, mater bivšega voditelja Borghesejeve organizacije «Fronte nazionale», so danes zahtevali dodatno preiskavo o skrivnostni smrti Armanda Calzolarija, da bi lahko dokazali, da je domneva o umoru resnična.

Calzolari je umrl utopljen v 70 centimetrih globoki mlaki, čeprav je bil dober športnik in izurjen potapljač. Poleg tega pa so med preiskavo dognali še nekaj drugih zelo čudnih okoliščin. Calzolari se je nekaj dni pred smrtjo močno sprl z Valerijem Borghesejem in ostalimi prvaki organizacije. Avtorji knjige «La strage di stato» trdijo, da so na tem sestanku govorili o bombah.

Ko je Calzolarijeva žena prijavila izginitev moža karabinjerjem, ti niso našli blizu trupla avtomobila fašističnega prvaka. Nekaj dni pozneje pa je bil avto nedaleč od mlake, v kateri je Calzolari izgubil življenje.

Preiskovalni sodnik, ki je do sedaj vodil preiskavo, jo je arhiviral, češ da gre za tragično nesrečo, odvetniki pa so sedaj zahtevali dodatno preiskavo, ker so prepričani da gre za umor.

Profesorica Marija Pirjevec o slovenskih manjšinah

CELJE, 1[illegible]. — Na povabilo celjske podružnice Slavističnega društva je 8. maja predavala v Celju prof. Marija Pirjevec o kulturnem življenju slovenske manjšine na Tržaškem, Goriškem in v Beneški Sloveniji. Orisala je društveno življenje, slovenske revije, literarno ustvarjanje ter slovensko šolstvo. Poslušalcem je tako razširila krog spoznanj, tako potrebnih za krepitev zavesti o skupnosti Slovencev na oveh straneh meje.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V SOBOTO IN NEDELJO V NIŽJIH ODBOJKARSKIH LIGAH

Uspešni nastopi naših šesterk

V slovenskih derbijih sta zmagala Sloga (1. ŽD) in Breg (2. ŽD)

1. DIVIZIJA

Sloga — Il Pozzo 3:1 (9:15, 15:6, 15:13, 15:8)

SLOGA: Škrinjar, Matevljič, Kralj E. in B., Guštin, Križman, Grgič, Persinger.

IL POZZO: Menosso, Clemente, Gratoni, Beltrami, Miani, Benedetti, Bernardis in Bernes

SODNIK: Cassani, stranski Galvi, zapisnikar Briz.

Odbojkarji Sloge so se poslovili od letošnjega prvenstva 1. divizije z zmago. Slogaši so v zadnjem prvenstvenem spopadu doma premagali nevarnega tekmeca, šesterko Il Pozzo iz Pradamana. Preteklo nedeljo je to ekipo spravil na kolena Dom iz Gorice s tesnim izidom 3:2. Slogaši pa so gostom prepustili samo prvi niz. Slovenski odbojkarji so to pot zaigrali dobro in so se tako najlepše oddolžili za pekoč poraz ki so ga doživeli preteklo sredo v Turjaku, ko jih je domača šesterka Libertasa premagala s čistim 3:0. Slovenski odbojkarji v nedeljo niso najbolje začeli. Nasprotnik jih je potisnil v obrambo in obenem imel pobudo stalno v svojih rokah. Domačini so se krčevito branili, toda prednost Il Pozza je bila precejšnja in je niso mogli nadoknaditi. Popolnoma drugačno podobo pa je dobil drugi set, ko je Sloga zaigrala kot prerojena, zanesljivo, učinkovito in tudi duhovito. Nekoliko bolj izenačen je bil tretji del igre. Sloga je stalno vodila, vse do 12 točke, ko jo je tekmec dohitel. Po ogorčenem zaključnem delu je osvojila tudi ta set, čeprav z minimalno razliko. V zadnjem nizu so gostje postali nekoliko živčni, ker so uvideli, da se ne morejo izogniti porazu. Slogaši so se tako z istim izidom oddolžili za poraz v Pradamanu. V tej poslovilni tekmi je ponovno zaigral za barve Sloge Persinger, ki je po dveh kolih prvenstva oblekel vojaško suknjo, a se vrnil domov pred regularnim koncem služenja vojaškega roka.

G. F.

PAV Ribium — Dom 0:3 (7:15, 5:15, 9:15)

PAV RIBIUM (Spilimbergo): Colnisi, Moretto, Apriola, Maso, Zavagno in Parisi.

DOM (Gorica): Komel, Carini, Strgar, Sossou, Prinčič in Simoneta.

SODNIK: Barazutti E. (UD), zapisnikar Tranatin M.

Domovci so v soboto zvečer odpotovali z okrnjeno postavo (samo v šestih) v Spilimbergo na zadnji nastop v letošnjem prvenstvu 1. divizije. Izid tekme ni imel nobenega pomena, saj so si že v četrtek zagotovili prvo mesto. V Spilimbergu jih je čakala šesterka PAV Ribium, ki je v tem prvenstvu osvojila samo 3 sete. Domovci se torej za ta zadnji napor niso pripravili tako resno, kot za vsa ostala srečanja.

Tekma je potekala ob dolgočasni premoči Goričanov.

Takoj v začetku so domovci začeli napadati, nasprotnik pa ni pokazal nobenega odpora.

Ostala dva seta sta bila samo kopija prejšnjega. Zmaga ni bila nikdar v dvomu in domovci so tako po 40 minutah osvojili tekmo ter zaključili svoje letošnje prvenstvo. V tej tekmi sta se dobro izkazala Prinčič Wili in Sossou David, ki sta dokazala že v prejšnji tekmi proti Torriani, da sta dva zanesljiva igralca, na katera šesterka Doma lahko računa. Proti PAV sta se izkazala s podajami in v napadu.

I. K.

Sloga — Sokol 3:2 (15:13, 15:3, 7:15, 14:16, 15:9)

SLOGA: Milkovič, Ferluga, Kralj, Bak, Busleta, Jelušič, Sosič, Guštin.

SOKOL: Grobiša, Legiša, Antoni, Franko, Paškulin, Grassi, Kralj.

SODNIKI: Jacolino, Cirronis in Fanara.

V nedeljo bi v Padričah kmalu prišlo do presenečenja, ki bi ga pripravile mlade Nabrežinke. Zgubljale so namreč z 2:0, ko so v tretjem setu domačinke, prepričane v lahko zmago, popustile in Sokol je zaključil niz v svojo korist. Najlepši je bil nedvomno četrti set, ko sta se ekipi borili za vsako žogo. V zadnjem in odločilnem setu pa je Sloga takoj povedla in obdržala vajeti igre do konca tekme v svojih rokah. Kljub temu lahko rečemo, da so Nabrežinke igrale požrtvovalno. V prvih setih so bili slabi predvsem servisi. Nedeljska tekma pa je pokazala, da so «bele» od začetka prvenstva napredovale in celo prekosile same sebe. Pohvaliti moramo predvsem Paškulinovo, ki se ukvarja z odbojko le dober mesec, a je svojim soigralkam povsem dorasla. Pa še zanimivost: po incidentih v tekmi z Julio so se pojavili na igrišču kar trije sodniki, kar je za to prvenstvo prava redkost.

P. A.

2. DIVIZIJA

Bor — Zaule 3:0 (15:0, 15:6, 15:3)

BOR: Žerjal, Ugrin, Marc, Košuta, Požar in Kozina.

ZAULE: De Santi, Fernetti, Casalaz, Pichel, Salvini in Lantier.

Sodnik: Pitacco, zapisnikar Rovetti.

Po dveh zaporednih spodrsljajih so mladi odbojkarji Bora v nadaljevanju prvenstva 2. divizije ponovno zapustili športno areno kot zmagovalci. Poprečna šesterka iz Žavelj ni bila Tržačanom enakovreden nasprotnik, čeprav so borovci odigrali to srečanje precej okrnjeni (brez Šiškoviča, Kodriča in Kureta). «Plavi» so v prvem setu pustili tekmeca kar na ničli. V drugem nizu pa so se zastopniki iz Žavelj, ki pa so popolni začetniki, nekoliko opogumili in so zbrali 6 točk. V zadjem setu pa se Marc, Požar, Košuta in tovariši niso pustili več presenetiti in odpravili so nasprotnika v točno 45 minutah igre. Kljub tej zmagi pa se bo Bor uvrstil na končni lestvici nekoliko slabše od pričakovanj. Če bo v zadnjem nastopu premagal Arc Lineo B bo ostal na 2. mestu lestvice, v primeru poraza pa bo zanj rezervirana stopnica niže.

G. F.

Breg — Sloga 3:0 (15:4, 15:6, 15:7)

BREG: Meneghetti, Svetina, Olenik, Žerjal, Kofol, Pavletič, Trenta, Ludvik, Kosmač.

SLOGA: Čuk A. in D., Kralj G. in A., Križnič, Dragoni, Grgič in Benčina.

SODNIK: Galvi (Trst).

V prvi povratni tekmi 2. divizije je Breg A gladko odpravil ekipo Sloge. Prešibke slogašice niso mogle nuditi Brežankam odpora. Tako se je tekma odvijala enolično, v stalni premoči predstavnic dolinske občine. Zato je tudi pri Brežankah od časa do časa igra pešala, saj na nasprotni strani niso imele močnega nasprotnika, ki bi jih znal odločneje angažirati. Tako je bilo v dobri pol uri srečanja konec. Od Brežank se je dobro odrezala na mreži Fabija Meneghetti, od slogašic pa nekatere zaradi izredne požrtvovalnosti.

V tem tednu pa čaka Brežanke več srečanj v okviru mladinskih iger v pokrajinskem merilu. Prva tekma bo na sporedu v četrtek, 18. maja ob 18.30 na stadionu «1. maj» proti močni ekipi OMA.

Breg B — UGSS 3:1 (14:16, 15:0, 15:12, 15:9)

BREG B: Lovrečič, Dilič, Sancin K. in T., Zahar A. in M., Čurman, Manin, Kuret, Maver.

B ekipa Brega je izbojevala v nedeljo svojo tretjo zmago v prvenstvu 2. divizije. Že po rezultatu sodeč je bilo srečanje včasih precej napeto in zanimivo. Prvi set so bile Brežanke stalno v vodstvu do 14. točke. Nasprotnice so jih prehitele in jim odvzele že skoraj osvojen set. Drugi set pa je poplačal razočaranje prvega, saj so prvič, odkar igrajo odbojko, pustile nasprotnice na ničli. V tretjem in četrtem nizu pa je UGSS zopet nudil Brežankam večji odpor in te so le z močnejšim ritmom igre osvojile tekmo. V nedeljski tekmi so se zelo lepo izkazale zlasti Zaharjeva, Diličeva in Kuretova.

S. K.

Farit — Bor 0:3 (4:15, 5:15, 1:15)

FARIT: Cufersin, Naressi, Nicolari, Cernogorac, Veronese, Amadei, Manzin, Bevilacqua, Silvestri, Durent in Biasioli.

BOR: Pahor, Bizjak, Nibrandt, Rauber, Pernarčič, Prašelj in Kostnapfel.

SODNIK: Doriguzzi, zapisnikar: Agustincic.

«Plave» s poprečno šesterko FARIT niso imele zahtevnega dela, saj so izbojevale četrto zaporedno zmago v nekaj več kot 30 minutah igre.

Borovke tudi to pot niso nastopile popolne, poznala pa se je prisotnost Pahorjeve, ki je po dolgem času ponovno zaigrala in je zadovoljivo opravila vlogo vezne igralke. Z njeno prisotnostjo bo v precejšnji meri pridobil napad, ker je največja hiba te šesterke pomanjkanje podajačic, ki bi dobro zalagale napad, da bi prišel do še večjega izraza kot doslej.

O sami temi res ni kaj povedati. Odbojkarice FARIT so se v povratnem spopadu nekoliko boječe spoprijele z močnejšimi nasprotnicami. Prav bojazni lahko pripisujemo nekoliko manjši odpor kot v prvi tekmi na stadionu «1. maj». Njihova telovadnica v Ul. Conti je precej nižja od regularne, kar je še posebej negativno vplivalo na igri, da je bila vse preveč sekana. Po tej zmagi je Bor še bolj trdno na vrhu lestvice skupine B in to mesto bo slej ko prej obdržal do konca prvenstva.

G. F.

UGSS — Kontovel 2:3 (8:15, 17:15, 15:9, 3:15, 12:15)

V telovadnici Morpurgo je bila povratna tekma med UGSS in Kontovelom. Za Kontovel so nastopile: Starc Alenka, Paravel Ana, Katja Sirk, Sonja Sedmak, Nadja Bogatec, Vanda Husu (kap.) in Majovski Ksenija.

V prvem setu tekma ni bila preveč privlačna. Po zelo mlačni igri so ga Kontovelke osvojile. V drugem in tretjem setu je UGSS kljub odporu povedel in je že vse kazalo, da se bo tekma obrnila v njegovo korist in se bo s tem maščeval za prvi poraz. Kontovelke pa so strnile svoje vrste, se pomirile in zaigrale v 4. setu zelo dobro. Osvojile so še peti set in si privoščile drugo zmago v tem turnirju.

Henrik

I. moška divizija: Sloga je odpravila Il Pozzo dokaj prepričljivo

KOŠARKA

V MOŠKI D LIGI

Borovci niso zaslužili tako visokega poraza

Ekipa iz Padove je tudi tokrat igrala zelo grobo

Pro Pace PD — Bor 70:51 (32:27)

BOR: Koren 1, Fabjan 19, Rudes 5, Zavadlal 2, Šare 4, Valter Hrvatič 8, Kralj 8, Stojan Hrvatič 4.

SODNIKA: Milite in Quaia (Mestre).

PROSTI METI: Bor 13:28, Pro Pace PD 14:32.

PET OSEBNIH NAPAK: Kralj, Stojan Hrvatič in Fabjan. Rampazzo in Marzini izključena.

V nedeljo so borovci odigrali poslednjo kolo v tem prvenstvu D lige. In tudi v zadnjem srečanju so bili poraženi, čeprav tokrat nikakor niso zaslužili tako visokega poraza, kajti bili so igralcem Pro Paceja iz Padove vseskozi enakovreden nasprotnik. Pri stanju 43:43, v drugem polčasu, je celo kazalo, da bodo «plavi» le uspeli osvojiti svojo tretjo zmago v tem prvenstvu. Prav tedaj pa je našim košarkarjem zmanjkalo sape in nasprotniki so dosegli prednost, ki je postajala za borovce vse bolj nedosegljiva. Gostje so zmagali kar z 19 točkami razlike.

Košarkarji iz Padove so zapustili skrajno slab vtis: bili so nešportni in so tako potrdili tudi letos, da so — kljub svojemu pomirjevalnemu imenu društva Pro Pace — najslabša ekipa D lige (zaradi športnega vedenja in olike). Sodnika sta morala namreč izključiti dva njihova igralca, toda tudi drugi, ki so ostali na igrišču, bi zaslužili kak ostrejši ukrep. Sodnika, ki sta opravila svojo nalogo nepristransko, pa sta bila večkrat neodločna in to je seveda še v večji meri razburilo duhove na igrišču.

«Plavi» so v tem srečanju zadovoljili zaradi požrtvovalnosti v obrambi. Vsi so se namreč zelo potrudili, da bi gostom prekrižali račune. In morda je bila prav ta požrtvovalnost usodna v sredini drugega polčasa, ko so zaradi pomanjkanja kondicije zelo popustili. Prišla je tedaj na dan tudi neizkušenost mladih borovcev, ki niso znali izkoristiti ugodnega trenutka: gostje so do skrajnosti vznemirili sodnika, bili pa so tudi sami izredno živčni. Bila je to ugodna priložnost za umerjeno in premišljeno igro, s katero bi bilo treba zadati nasprotniku končni udarec. Borovci pa so nadaljevali s hitro in dinamično igro, zagrešili so nekaj napak, spretni gostje so to izkoristili in so tako zmagali.

* * *

Prva divizija
Libertas — Bor 42:41

NAMIZNI TENIS

Z DRŽAVNEGA PRVENSTVA V FIUGGIJU

Naši tekmovalci so se vrnili s štirimi zlatimi kolajnami

V zadnjem dnevu tekmovalci Sokola in Krasa niso povsem zadovoljili

FIUGGI, 15. — Včeraj se je zaključilo letošnje državno namiznoteniško prvenstvo. Pravo zmagoslavje je tokrat slavilo rimsko društvo Marbert, ki je osvojilo kar 11 zlatih kolajn in celo vrsto srebrnih ter bronastih. Točnih podatkov še nismo prejeli, predvsem zaradi nereda, ki je vladal v organizaciji prvenstva. Sicer pa je bila letos organizacija le nekoliko boljša kot lansko leto in če bo šla italijanska namiznoteniška zveza FITeT po tej poti naprej bo v kratkem odpravila vse pomanjkljivosti.

Nastop slovenskih igralcev v zadnjem dnevu ni privedel do izrednih rezultatov. Najboljše je nedvomno drugo mesto ženske dvojice Milič — Marcone, za Rimljankama De Mitrijevo in Piccinijevo. V tekmovanju posameznic je Miličeva potrdila peto mesto, ki ga ima na kakovostnih lestvicah, Boris Košuta pa se je med drugokategorniki uvrstil prav tako na peto mesto. Košuta in Miličeva sta morala v konkurenci mešanih dvojic kloniti dvojici Bisi — Dodi.

Če nekoliko analiziramo te rezultate, ne moremo biti povsem zadovoljni. Poraz Miličeve in Košuta v četrtfinalu in peti mesti, ki sta ju ta tekmovalca osvojila, ne odgovarjata njunim resničnim sposobnostim. Pa tudi nasprotnika — De Mitrijeva in Tosetto — sta (vsaj na papirju) slabša od njiju. Ta grenka kaplja pa nikakor ne more pokvariti dobrega vtisa, ki so ga vsi naši tekmovalci naredili v prejšnjih dneh. Osvojili so 12 kolajn, od katerih štiri zlate: še več: vse kolajne so osvojili mladinci. Takega uspeha seveda nismo pričakovali. Če potem dodamo, da je kar pet Slovencev (Radovič, Pertot, Miličeva, Kobalova in Vesnaverjeva) povabljenih na enotedenski izpopolnjevalni tečaj, ki bo julija v Bergamu in katerega se bo udeležilo 21 mladink, naraščajnikov in naraščajnic iz vse Italije, da premoremo torej četrtino najboljših, smo povedali dovolj. Naš namizni tenis zaključuje letošnjo sezono z uspehom, kakršnega ni še nikoli doživel in ki ga bo tudi težko ponoviti.

KOLAJNE

	Z	S	B
Sonja Milič	2	1	2
Silvana Vesnaver	2	1	2
Darja Kobal	2	0	1
Neva Rebula	2	0	0
Dragica Blažina	0	1	1
Anica Žigon	0	1	0
Just Fabjan	0	0	1
Nevo Radović	0	0	1

ATLETIKA

V SOBOTO IN NEDELJO

Borovec Kuret zadovoljil

V nedeloj zjutraj se je končalo v Trstu deželno prvenstvo v atletskem osmeroboju za naraščajnike. Borovec Ivan Kuret je na končni lestvici med 22 tekmovalci osvojil 12. mesto, med tekmovanjem samin pa zabeležil nekaj dobrih rezultatov.

V metih je še šibak, v prvem dnevu pa je presenetil z dobrima časoma 12"9 na 100 metrov in 59"9 na 400 metrov. Omeniti velja, da je med zadnjimi treningi na krajši razdalji 300 m dosegel okoli 45 sekund, kar velja približno 64" do 65" na 400 metrov. V drugem dnevu je Kuret za kar 20 cm popravil osebni rekord v skoku s palico in nato za malo zgrešil tudi 290 cm. V kratkem bi moral osvojiti tudi to višino, ker tehnično vidno napreduje. Z relativno lahkoto že upogiba palico, ne zna pa še izkoristiti odriva, ki ga dobi od nje.

V drugem dnevu je Borov atlet dosegel te rezultate:

110 m ovire	20"8
palica	2,80 m
kopje	28,16 m
1000 m	3'23"

Skupno je zbral 2.432 točk.

Deželni prvak je postal z novim deželnim rekordom Rossetto iz Gradišča, ki je zbral 5006 točk. Med najboljšimi rezultati zmagovalca treba omeniti čase 11'6 na 100 m, 52"7 na 400 m in 16"8 na 110 m čez ovire.

K. B.

KOLESARSTVO

BRUGNERA, 15. — Jugoslovan Valenčič je zmagal na amaterski kolesarski dirki v Brugneri, katere se je udeležilo 66 kolesarjev, med katerimi je bilo precej jugoslovanskih predstavnikov. Na 143 km dolgi krožni dirki je v sprintu premagal Italijane Pulzeja, Contona, Conta, Venturata, Rosolena, Barattija, Vicinija in Degana. Ob precej visoki poprečni hitrosti 44,456 km na uro je potreboval za vso pot 3 ure in 13 minut.

TRST, 15. — V mladinskem tekmovanju v rokoborbi «Giorgio Calza» so včeraj premočno zmagali Bolgari, ki v nobeni izmed desetih kategorij niso naleteli na enakovredne nasprotnike. Osvojili so namreč vsa prva mesta.

JADRANJE

TRST, 15. — Italijana Brezich in Ferin sta zmagala z jadrnico Lille na mednarodni regati v Trstu. Na drugo mesto sta se uvrstila Jugoslovana Kujundžič in Gerdekič v kategoriji «slok». V kategoriji «leteči Holandec» pa sta prvo mesto zasedla Jugoslovana Grego in Nikolič, druga sta bila Avstrijca Bohm in Ceski, medtem ko sta se na tretje mesto uvrstila Italijana Benza in Apollonio.

NA TEKMOVANJU SPDT V ZGONIKU

MLADI PROSEČANI NA PRVEM MESTU

Med posamezniki je zmagal Klavdij Starc

V nedeljo je bilo v Zgoniku 1. športno srečanje med osnovnošolsko mladino, v organizaciji SPDT. Tokrat je bilo namenjeno mladincem s Proseka, iz Križa, z Opčin, iz Nabrežine, Zgonika in Gabrovca. Žal, se ni prijavilo toliko tekmovalcev, kolikor je bilo pričakovati. Vsekakor pa je tekmovanje uspelo, čeprav so bile tekmovalne ekipe sestavljene le iz predstavnikov Proseka, Saleža in Zgonika. Vreme je bilo ugodno, tako, da so organizatorji nemoteno pripravili tekmovalni teren. Panoge so bile tri. Najprej kronotekmovanje: daljši tek preko ovir, nato rekreacijsko tekmovanje, tretji del je bil namenjen štafeti, ki je bil tudi najzanimivejši del srečanja.

Precej zapleteno točkovanje je bilo tako sestavljeno, da je res prikazalo najuspešnejšega športnika in ekipo. Poleg nagrajencev pa smo opazili nekaj dobrih tekmovalcev iz Zgonika, ki bi jih bilo dobro čim prej usmeriti v šport.

Izidi so bili sledeči:

Ekipna lestvica:

Prosek I.	115
Kras II.	107
Prosek II.	98
Kras I.	18

Prosek I. je prejel pokal. V finale so se uvrstile prve tri ekipe.

Posamezniki:

1. Starc Klavdij (Prosek)	36
2. Majovski Kazimir (Prosek)	35
3. Ban Valter (Prosek)	34

sledijo: Pegan, Lavrenčič, Košuta, Knez, Milič Rado, Furlan, Prašelj, Milič Andrej, Orel, Černjava, Guštin.

Prihodnje srečanje bo pri Repen tabru. Na vrsti bodo mladinci iz mestnih osnovnih šol (zjutraj) in iz Repna, z Opčin itd. (zgodaj popoldne). Predvideno je tudi tekmovanje med odraslimi spremljevalci v bližanju. Organizatorji bo do poskrbeli za piknik (hrana na žaru in pijača). Spored bo objavljen pravočasno.

sm

KOŠARKA

BEOGRAD, 15. — Jugoslovanski košarkarji so zabeležili nocoj prvo zmago na svoji turneji po Ljudski republiki Kitajski. Moška reprezentanca je premagala reprezentanco Ljudske republike Kitajske s 114:85 (49:29), v predtekmi pa je ženska reprezentanca Jugoslavije premagala žensko reprezentanco Ljudske republike Kitajske z 90:85 (39:39).

NOGOMET

Gipo Viani — Primorec 0:2 b.b.

Primorec bi moral v nedeljo igrati v zaostali tekmi tretje amaterske kategorije proti ekipi Vianija. Ob regularnem času se je predstavilo na igrišču le šest igralcev tržaške ekipe. Zato je sodnik počakal še tričetrt ure. Medtem so prišli še trije igralci, manjkala pa je Vianijevo spremstvo, poleg tega je moralo tržaško društvo plačati uporabo igrišča. Ker se je vse preveč zavleklo, je sodnik dosodil zmago Primorcu.

Radio Televizija

TOREK, 16. MAJA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 20.15, 22.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 12.50 Saksofonist Rollings; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 18.50 Glasbena beležnica; 19.10 Iz zgodovine slov. književnosti; 19.20 Oddaja za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 Wagner: «Tristan in Isolda»; 22.55 Zabavna glasba.

TRST I

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Juke box; 16.20 Duo Coccon - Battilana.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.45 Radio za otroke; 9.15 Juke box; 10.05 Medigra; 10.25 Prisluhnimo jim; 11.00 Dunajski simf. orkester; 11.30 Poje K. Slabinac; 12.00 Glasba po željah; 14.05 Polke in valčki; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Mladim poslušalcem; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Melodije za vsakogar; 17.10 Orkestri; 17.30 Plošče; 18.00 Popoldanski koncert; 18.30 Ritmi za mlade; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 Spored z E. Simonettijem; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 18.20 Kako in zakaj; 18.55 Sindikalna tribuna; 19.30 Plošče; 20.20 Odhod in prihod; 21.15 Straussova opera.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojejo: I Marmalade in G. Nazzaro; 8.40 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Plošče; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 Plošče; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 in 15.00 Plošče; 16.00 Draga RAI; 18.40 Vprašaj; 19.00 Zabavni tečaj francoščine; 20.10 Poje T. Cucchiara; 21.00 «Supersonic»; 22.40 Radijska priredba; 23.20 Lahka glasba.

III PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 It. sodobna glasba; 11.45 Baročni koncert; 13.00 Medigra; 14.00 Glasba XIX. stoletja; 14.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; 15.30 Simf. koncert; 17.35 Jazz; 18.45 It. filozofija; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.15 Umetnost dirigiranja; 21.30 Tretji bienale belgijske glasbe.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Prokofjevov koncert; 9.40 It. sodobna glasba; 10.20 Operni odlomki; 11.00 Medigra; 12.30 Avtorjev portret; 13.30 Obojist Faber; 14.15 Antologija izvajalcev.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.05 Radiska šola za srednjo stopnjo; 9.35 Slovenske narodne; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Paganini in Rossini; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domačimi ansambli in godci; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Glasbena tribuna mladih; 14.40 «Na poti s kitaro»; 15.40 Flavtistka I. Grafenauer; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Z orkestrom Češkega Radia; 17.10 Popoldanski simfonični koncert; 18.15 V torek nasvidenje! 18.45 Narava in človek; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Grigorescu: «V ringu»; 21.30 Koncert lahke glasbe; 22.15 Glasba Karola Pahorja na novejših posnetkih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Godala v noči.

ITAL. TELEVIZIJA

10.30 TV v šoli; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Risanke; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 15.20 TV v šoli: tečaj angleščine; 16.00 Srednja šola; 16.30 Višja srednja šola; 17.00 TV za najmlajše: Velike in majhne povesti; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: «Prostor»; 18.15 Risanke; 18.45 Nabožna oddaja; 19.15 Kulturna oddaja: Vohunstvo med evropskim odporniškim gibanjem; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV film: «Blaise Pascal»; 22.00 Tistega dne; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Odprta šola; 21.00 Dnevnik; 21.15 Boomerang; 22.15 TV film: Indijanec Hawk.

JUG. TELEVIZIJA

...Proslava ob dograditvi hidrocentrale Djerdap — barvni prenos 14.45 TV v šoli: Skrb za potomstvo, pomladni koncert, SFRJ; 15.35 Ruščina; 15.55 TV vrtec; 16.10 Angleščina; 17.50 L. Baum: Čarovnik iz Ozza — III. del barvne oddaje; 18.15 Obzornik; 18.30 Oktet «Svoboda» iz Pojstojne; 19.05 Bratranec šimpanz — II. del barvne oddaje; 19.30 Jutri bo prepozno, barvni film; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Džungla v razredu, ameriški film; 22.05 Simfonični orkester RTV; 22.25 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

19.50 Tečaj francoščine; 20.15 Poročila; 20.30 TV film: Azteško zlato; 21.20 Dokumentarec: Po sledeh Jacka Londona.

Iz zbirke «Knjige znanja» je pred kratkim izšla prva

KNJIGA O ŠPORTU

Izdala jo je Državna založba Slovenije.

Knjiga obravnava razvoj telesne kulture in športa, telovadbe, atletike, košarke, rokometa, nogometa, tenisa, odbojke, bezbola, streljanja, lokostrelstva, boksanja, jadranja in drugih športnih veščin. Je bogato ilustrirana in nam prvič vsestransko predstavlja šport pri nas in po svetu.

TRŽAŠKA KNJIGARNA — Ul. sv. Frančiška 20 — Tel. 61-792